

Keski-Suomen Aikajana II/2021

Tiedot ulottuvat vuoden 2020 loppuun

- Yritysten liikevaihdot heikkenivät merkittävästi koronavuonna 2020. Keski-Suomessa lasku oli koko maata suurempi. Korona iski jo valmiiksi hiipuvaan talouteen.
- Keski-Suomessa kaikille päätoimialoille kirjattiin liikevaihdon laskua. Erityisesti korona iski yksityisiin palveluihin, joiden joukossa mm. matkailuala menetti kolmasosan liikevaihdostaan ja henkilöstömäärä väheni viidenneksellä.
- Keski-Suomelle tärkeiden metsä- ja teknologiateollisuuden liikevaihtokehitys oli erisuuntaista. Metsäteollisuus kärsi mittavasti paperin kysynnän hiipumisesta, hintojen laskusta ja alkuvuoden työnseisauksista. Teknologiateollisuuden liikevaihto puolestaan ylsi koronavuonnakin kasvuun. Useat metallialan yritykset ovat raportoineet investoinneista ympäri maakuntaa, mikä vahvistanee alan kehitystä.
- Maailmankaupan hiljeneminen näkyi viennissä. Vientiliikevaihto väheni vuonna 2020 Keski-Suomessa lähes 13 %, joka ylittää selvästi koko maan vähenemän.
- Saarijärvi-Viitasaaren seutu yllätti ja yritysten liikevaihto kasvoi koronavuonna 6 %. Myös Jyväskylän seudulla voidaan iloita torjuntavoitosta, kun teollisuuden hyvän kehityksen ansiosta yritysten kokonaisliikevaihto supistui selvästi koko maata vähemmän.
- Kaikilla Keski-Suomen seuduilla yritysten henkilöstömäärä väheni koronavuonna. Lomautettujen määrä moninkertaistui maakunnassa ja edellisvuosien hyvä työllisyyskehitys päättyi.

KESKI-SUOMEN LIITTO

KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI

JYVÄSKYLÄ

ÄÄNEKOSKI

KEULINK

Saarijärvi

Witas Oy

Karstulanseutu.
Kehittämissyktio

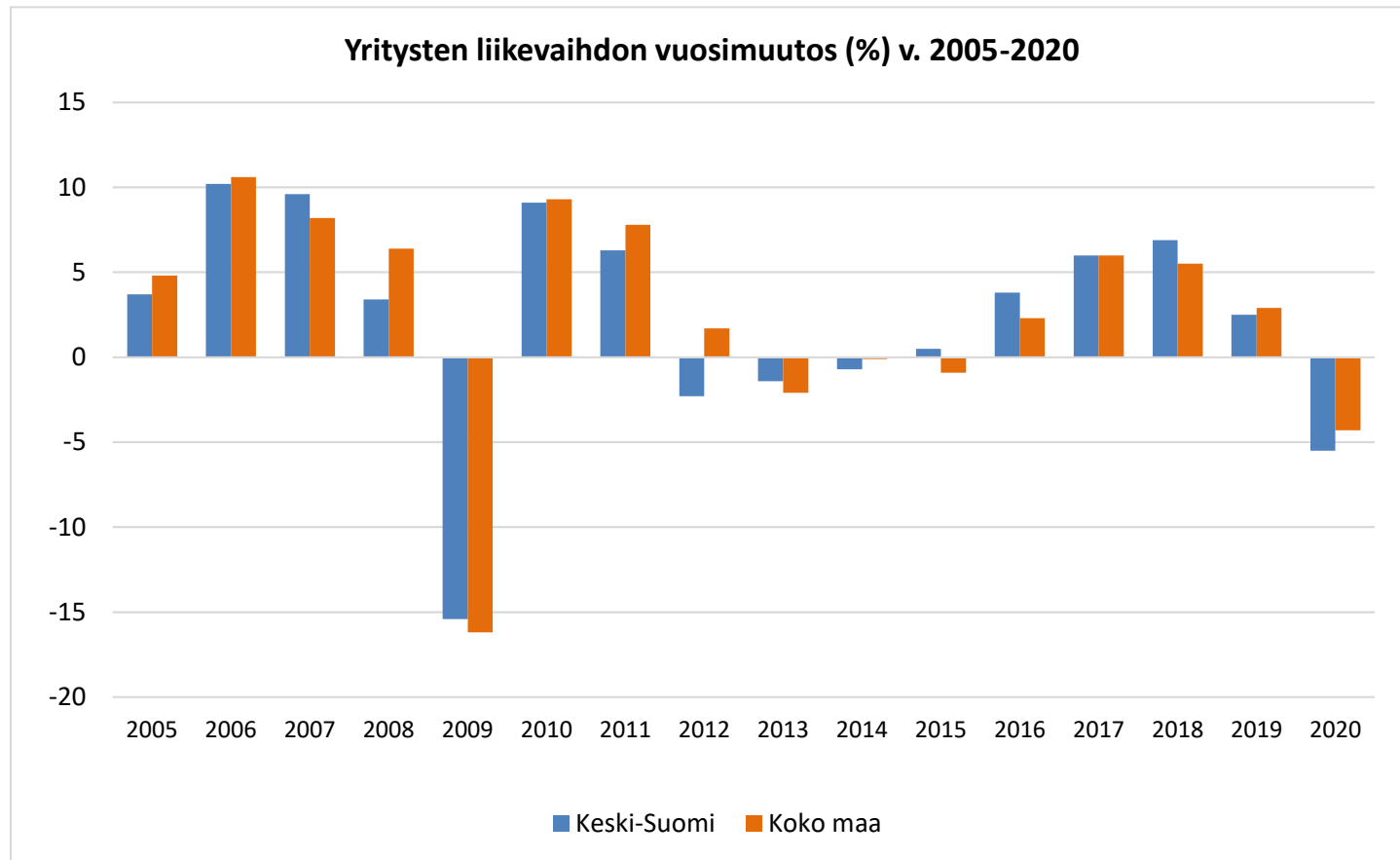
JÄMSÄ

Yritysten liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Keski-Suomessa vuosina 2005-2020

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten liikevaihto

Yritysten liikevaihdot heikkenivät merkittävästi edellisvuodesta vuonna 2020. Keski-Suomessa lasku oli koko maata suurempi. Koronavuoden vaikutukset liikevaihtoihin olivat kuitenkin selvästi maltillisemmat kuin finanssikriisissä vuonna 2009.

	Keski-Suomi	Koko maa
2018	6,9 %	5,5 %
2019	2,5 %	2,9 %
2020	-5,5 %	-4,3 %

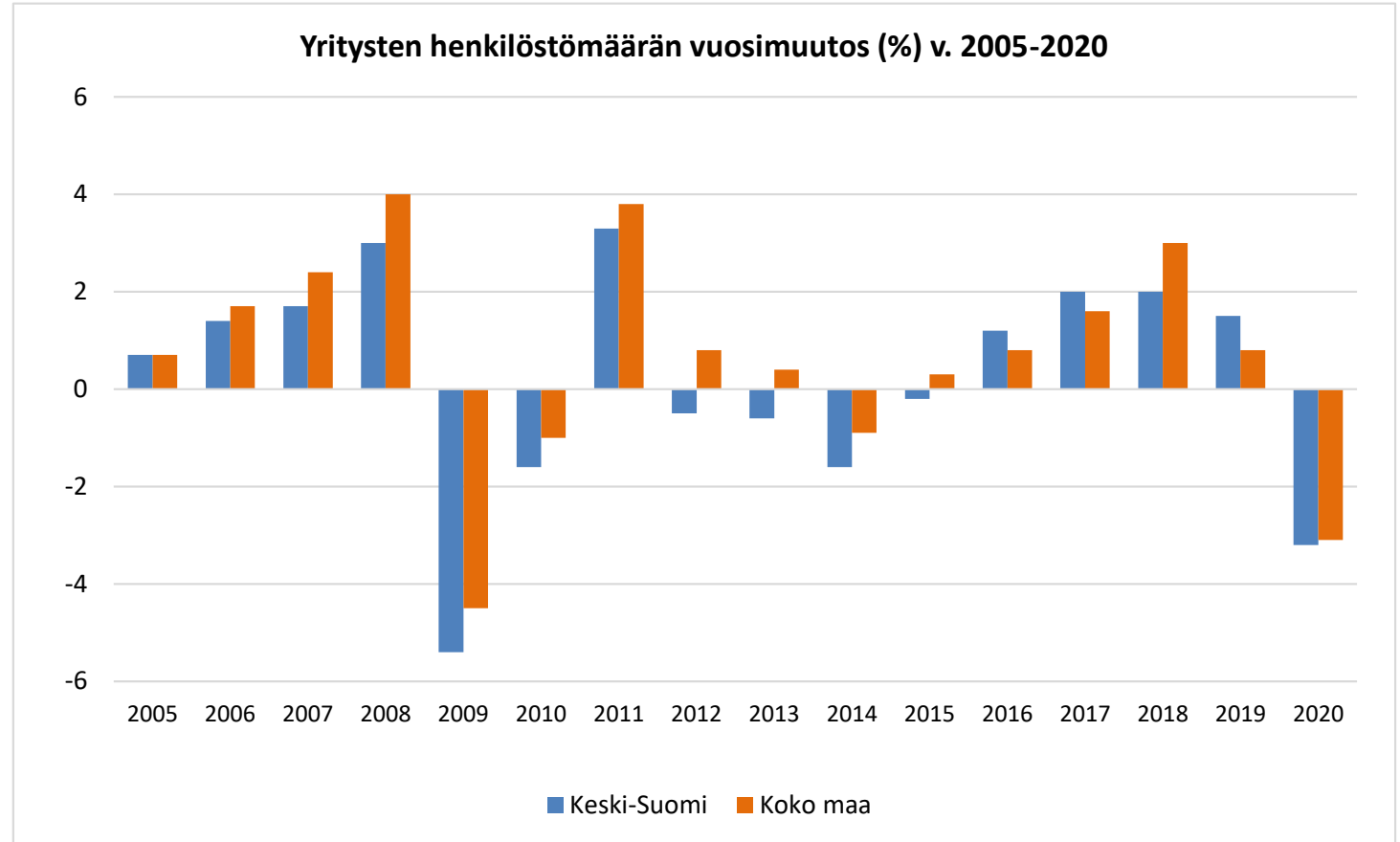

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten henkilöstömäärä

Yritysten henkilöstömäärä laski ja vuosien 2016-2019 suotuisa työllisyyskehitys päättyi vuonna 2020. Yritysten henkilöstömäärän lasku Keski-Suomessa oli samaa tasoa kuin koko maassa. Lomautettujen määrä moninkertaistui vuonna 2020.

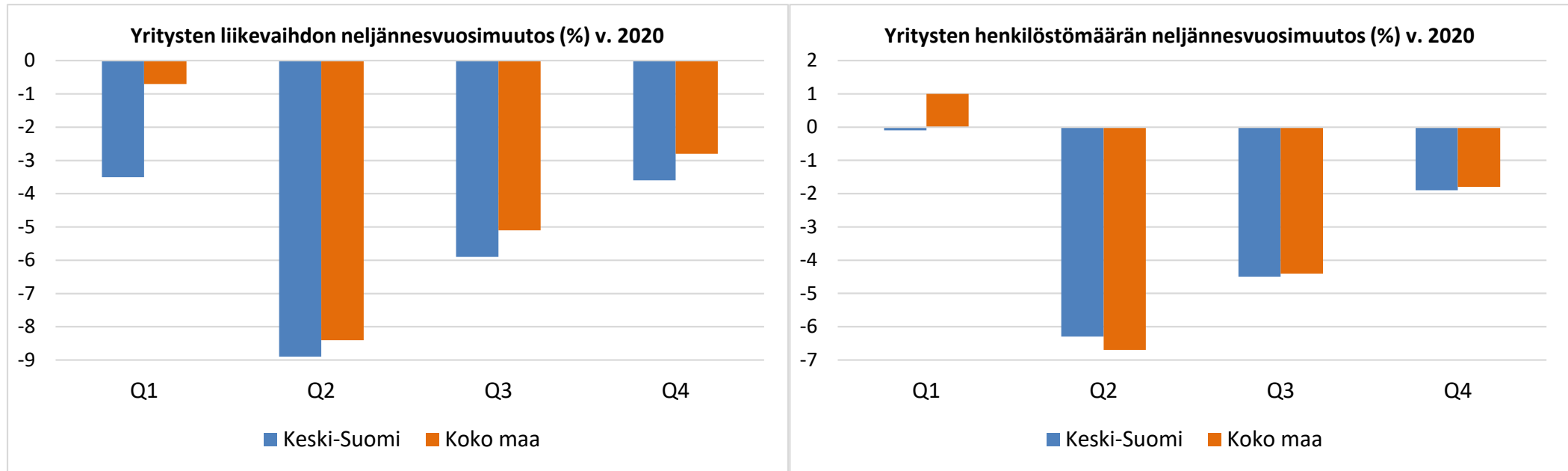
	Keski-Suomi	Koko maa
2018	2,0 %	3,0 %
2019	1,5 %	0,8 %
2020	-3,2 %	-3,1 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Henkilöstömäärä-indikaattorilla tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää kalenterikuukauden aikana. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä. **Henkilöstömäärä tuotetaan yritysrekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstömäärätiedosta sekä ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella.** Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Yrityksille, joilta ei ole kahden vuoden takaista henkilöstötietoa, lasketaan henkilöstömäärä jakamalla yrityksen palkkasumma toimialan keskipalkalla.

Korona iski jo valmiiksi hiipuvaan talouteen – vaikutus oli voimakkain vuoden 2020 toisella neljänneksellä

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

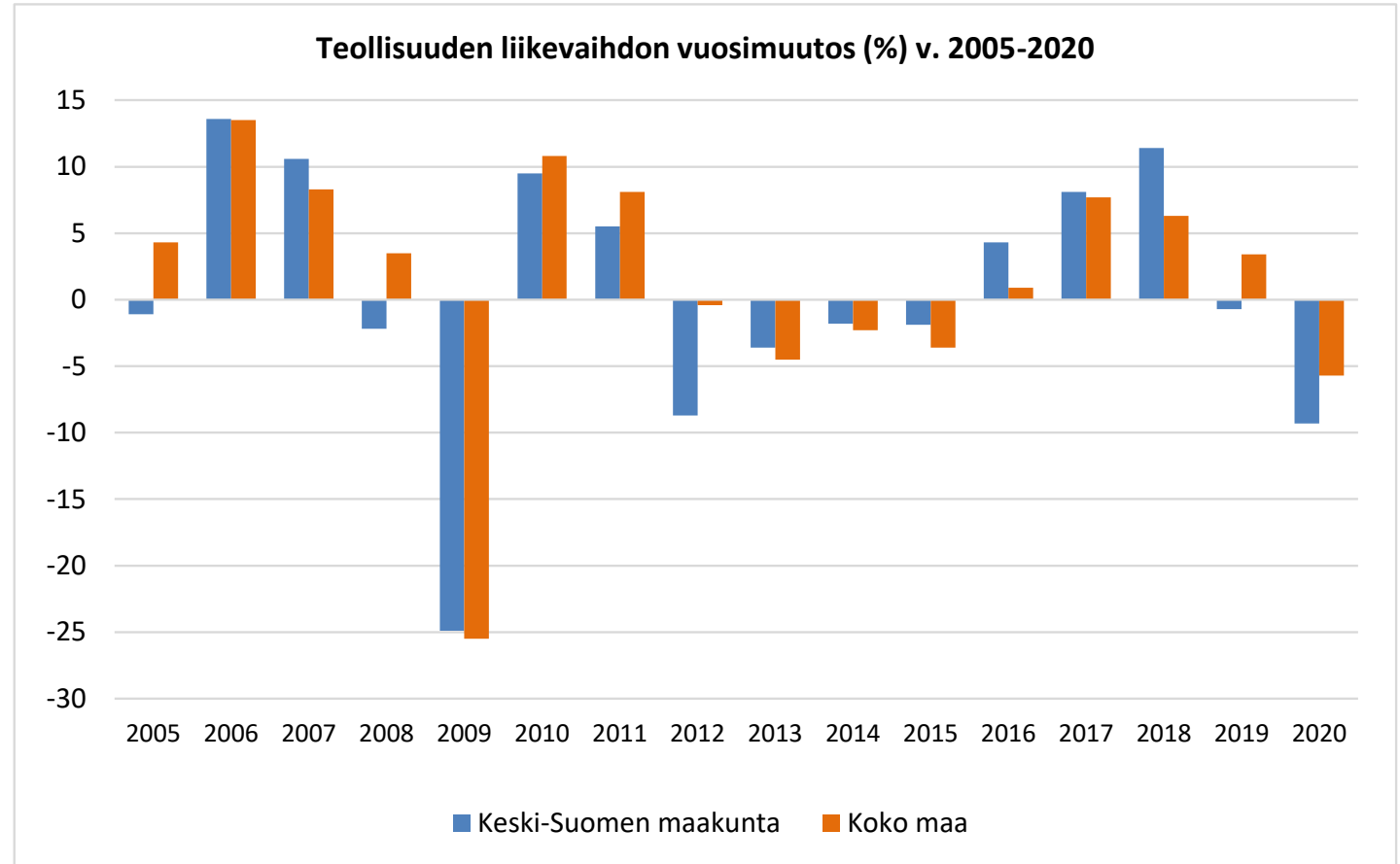
Toimialojen kehitys Keski-Suomessa vuosina 2005-2020

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Teollisuuden liikevaihto

Teollisuusyritysten liikevaihdon jo vuonna 2019 alkanut hiipuminen jatkui. Koronavuoden laskuksi kirjattiin lähes 10 %. Tämä on selvästi koko maata enemmän. Lasku kuitenkin loiveni loppuvuotta kohden.

Metsäteollisuuden vaikeudet heijastuvat Keski-Suomen kehitykseen vahvasti.

	Keski-Suomi	Koko maa
2018	11,4 %	6,3 %
2019	-0,7 %	3,4 %
2020	-9,3 %	-5,7 %

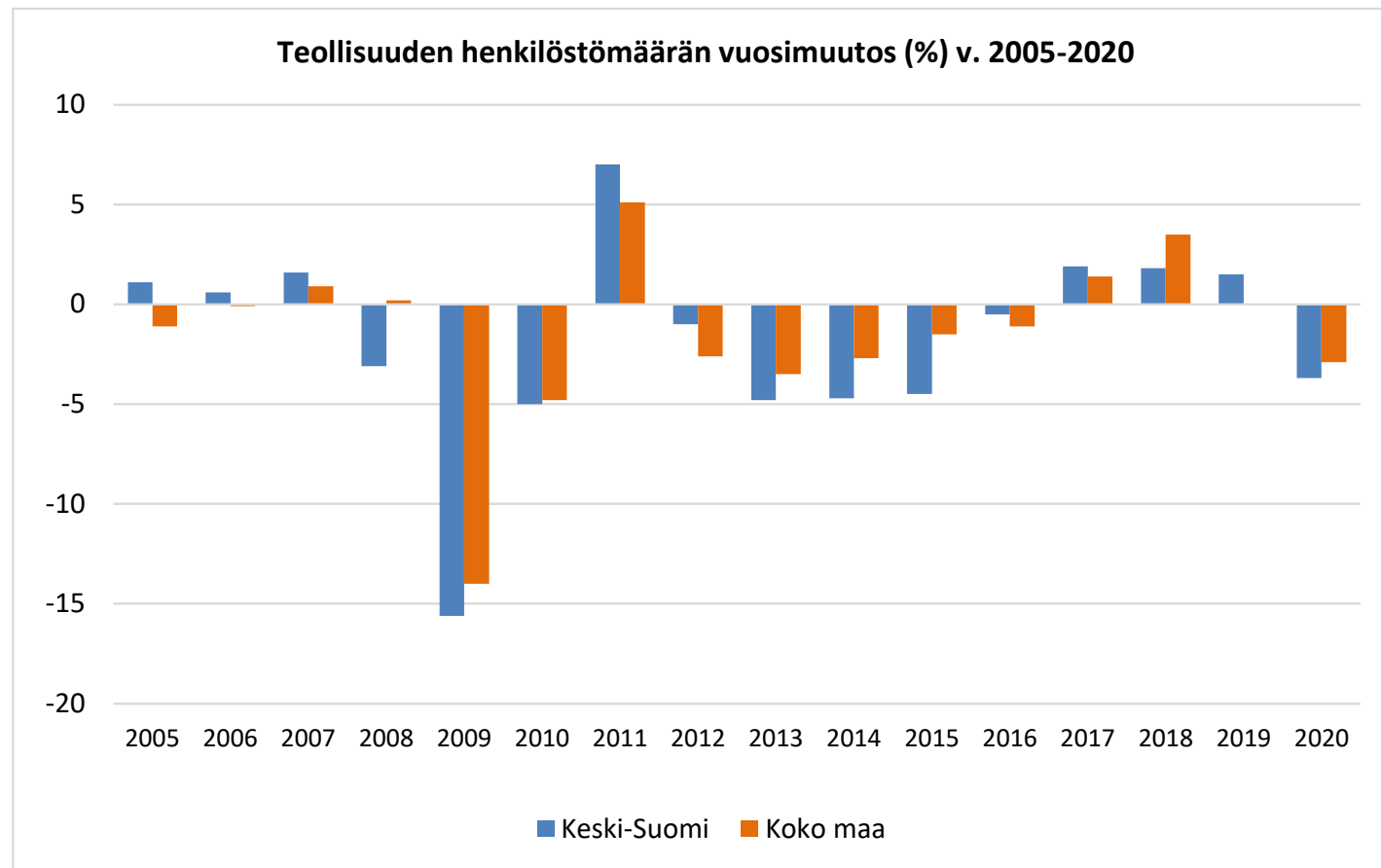

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Teollisuuden henkilöstömäärä

Myös henkilöstömäärä teollisuudessa supistui vuonna 2020 – hieman enemmän kuin koko maassa.

	Keski-Suomi	Koko maa
2018	1,8 %	3,5 %
2019	1,5 %	0,0 %
2020	-3,7 %	-2,9 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

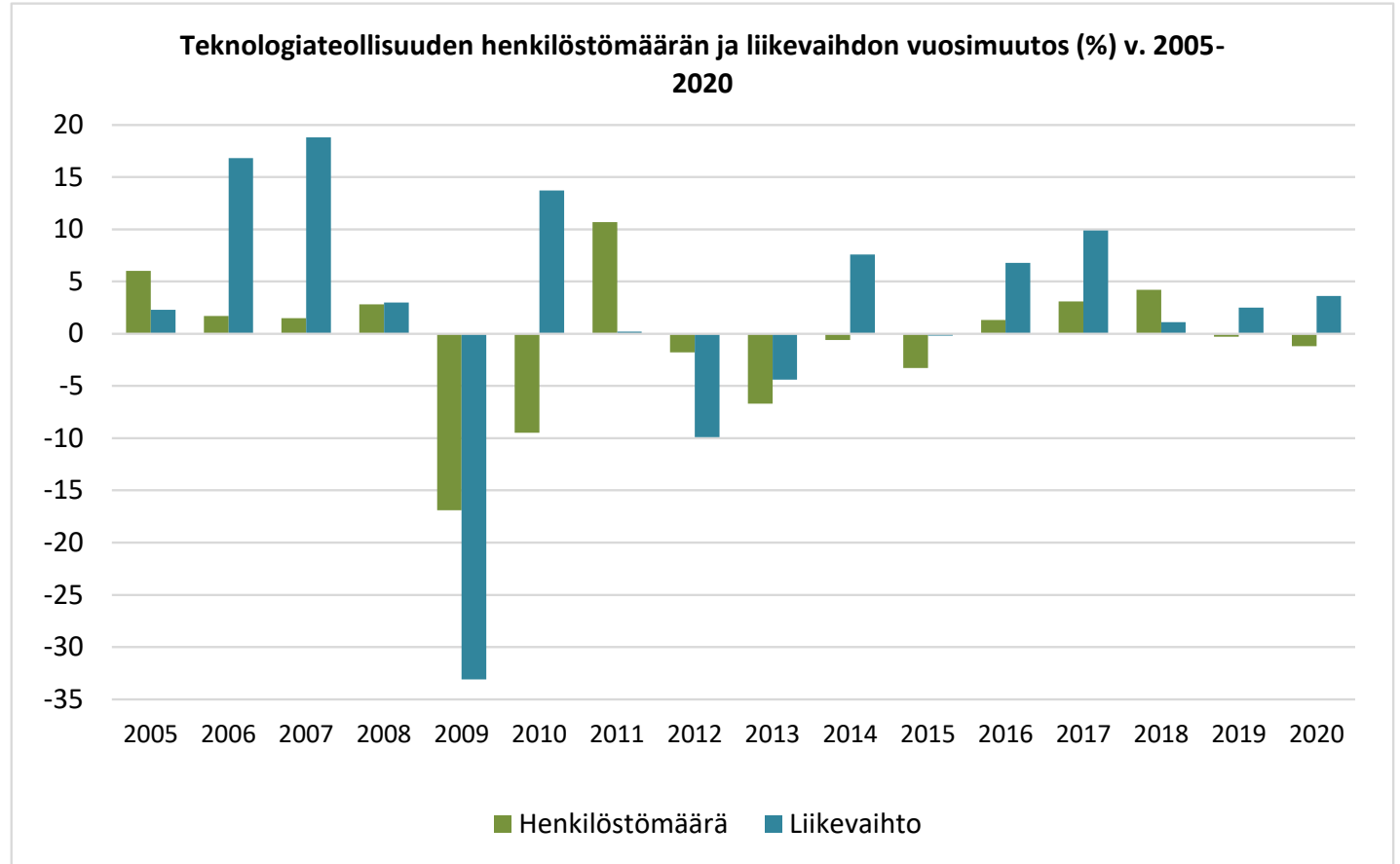

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Teknoliateollisuus

Teknoliateollisuuden liikevaihto ylsi koronavuonnakin kasvuun.
Henkilöstömäärä laski kuitenkin hieman.

Useat metallialan yritykset ovat raportoineet investoinneista ympäri maakuntaa, mikä vahvistanee alan kehitystä. Isoista yrityksistä mm. Valmetin tilaukset tuovat työtä useille alihankkijoille Keski-Suomessa, myös Harvia laajentaa ja on palkannut uutta työvoimaa.

	Henkilöstö	Liikevaihto
2018	4,2 %	1,1 %
2019	-0,3 %	2,5 %
2020	-1,2 %	3,6 %

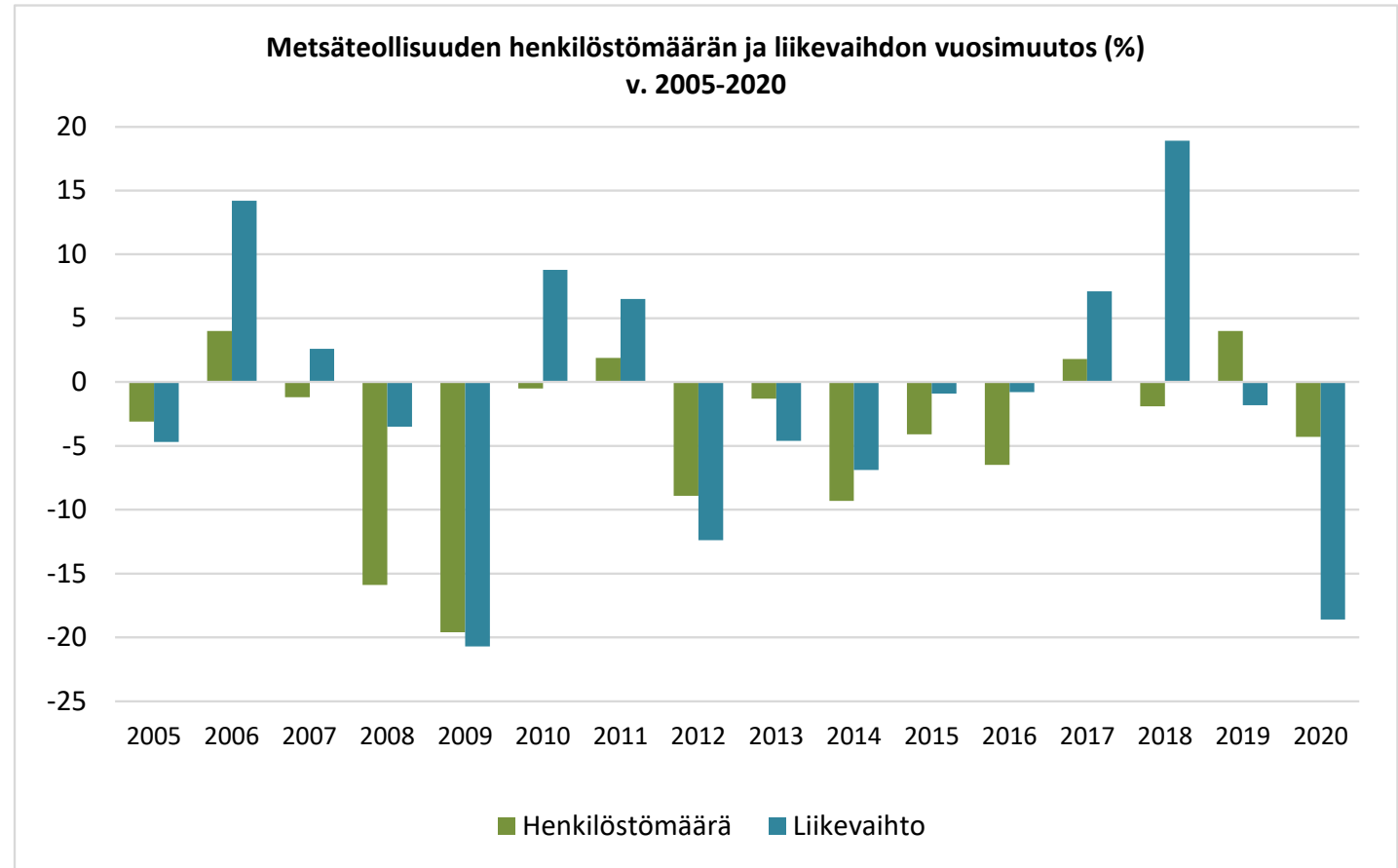

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Metsäteollisuus

Metsäteollisuuden liikevaihto laski vuonna 2020 lähes viidenneksellä edellisvuodesta. Taustalla on mm. paperin kysynnän hiipuminen, hintojen lasku ja alkuvuoden työnseisaukset. Keski-Suomessa suljettiin UPM:n Säynätsalon vaneritehdas. Kaipolan paperitehtaan sulkemisen vaikutukset tulevat näkymään kuluvan vuoden luvuissa.

	Henkilöstö	Liikevaihto
2018	-1,9 %	18,9 %
2019	4,0 %	-1,8 %
2020	-4,3 %	-18,6 %

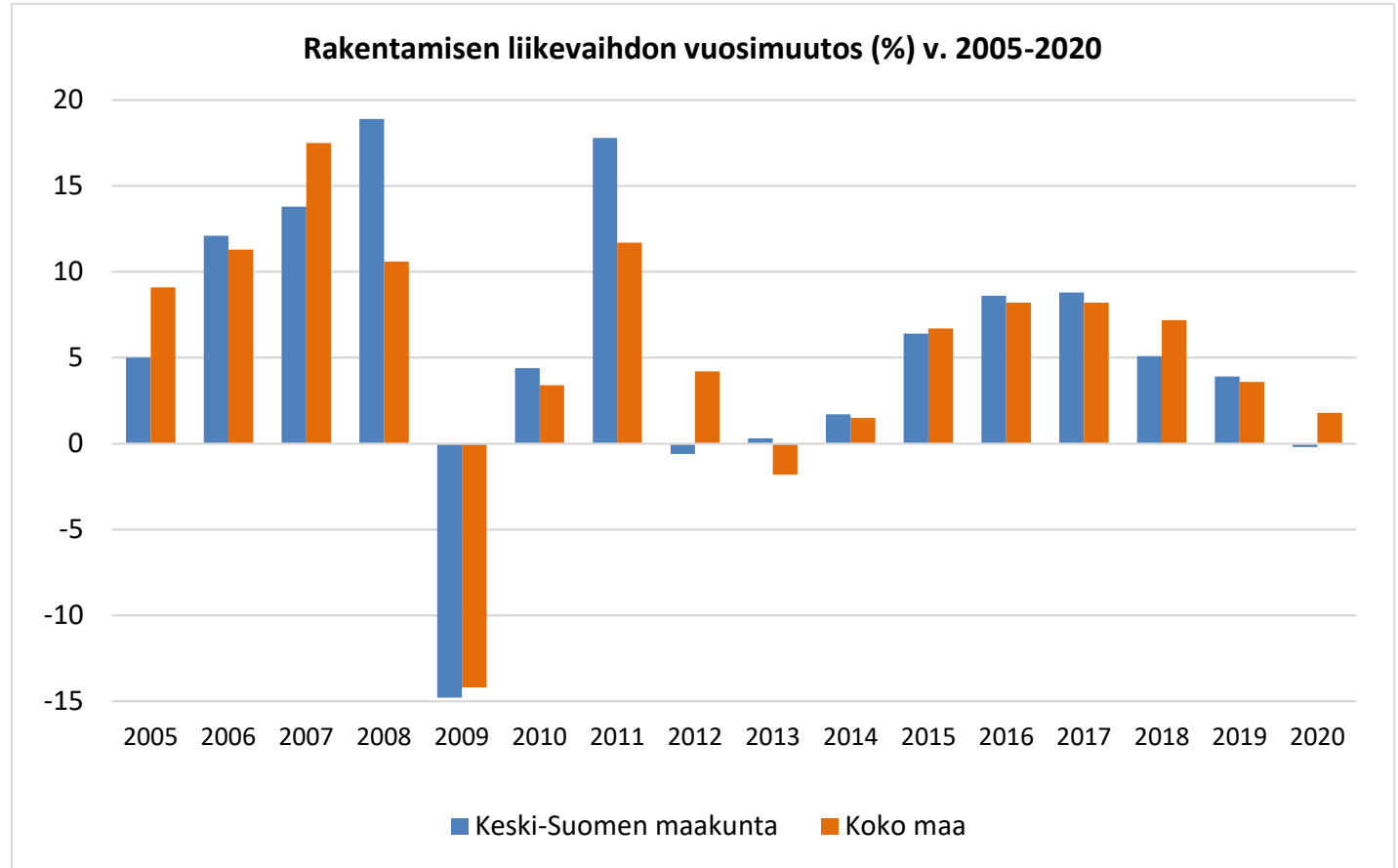
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Rakentamisan liikevaihto

Rakentamisen alalla useita vuosia jatkunut liikevaihdon kasvu päättyi ja liikevaihto pysytteli lähes edellisvuoden tasolla Keski-Suomessa vuonna 2020. Korona ei vaikuttanut aloitettujen ja jo päätettyjen hankkeiden toteuttamiseen. Mm. mittava sairaala Novan rakentaminen saatiin päätökseen syksyllä 2020. Korona heijastui kuitenkin epävarmuutena ja heikentyneenä kehityksenä erityisesti loppuvuonna.

Teollisuudesta ja liikerakentamisesta on tullut positiivisia investointi uutisia, jotka tukevat rakennusalan kehitystä kuluvana vuonna. Myös kunnissa tehdään uudis- ja korjausinvestointeja.

	Keski-Suomi	Koko maa
2018	5,1 %	7,2 %
2019	3,9 %	3,6 %
2020	-0,2 %	1,8 %

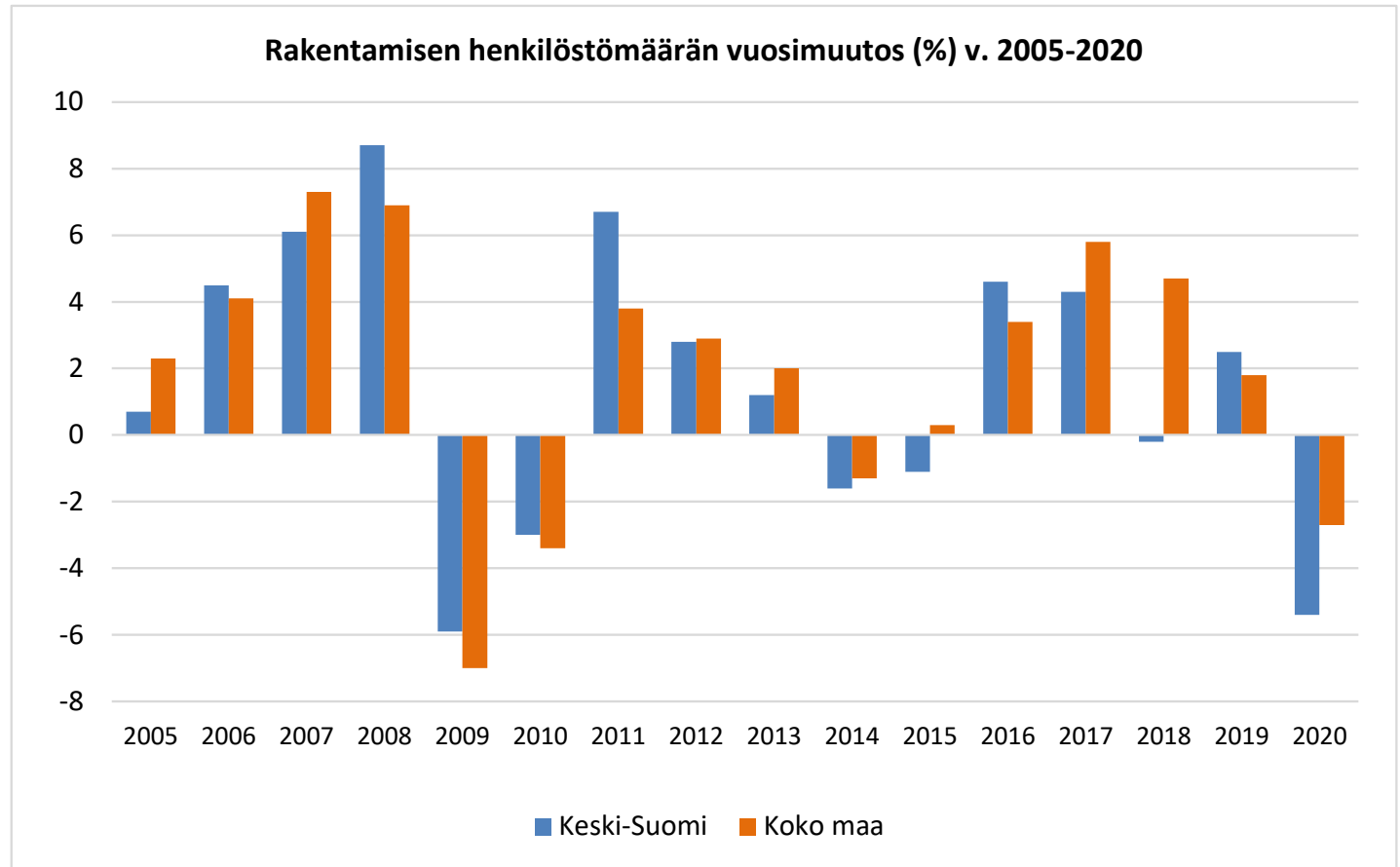

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Rakentamisan henkilöstömäärä

Huolimatta liikevaihdon pysymisestä ennallaan, rakennusalan henkilöstömäärä laski huomattavasti Keski-Suomessa vuonna 2020. Varovaisuuden lisääntyessä lasku painottui erityisesti vuoden jälkipuoliskolle.

	Keski-Suomi	Koko maa
2018	-0,2 %	4,7 %
2019	2,5 %	1,8 %
2020	-5,4 %	-2,7 %

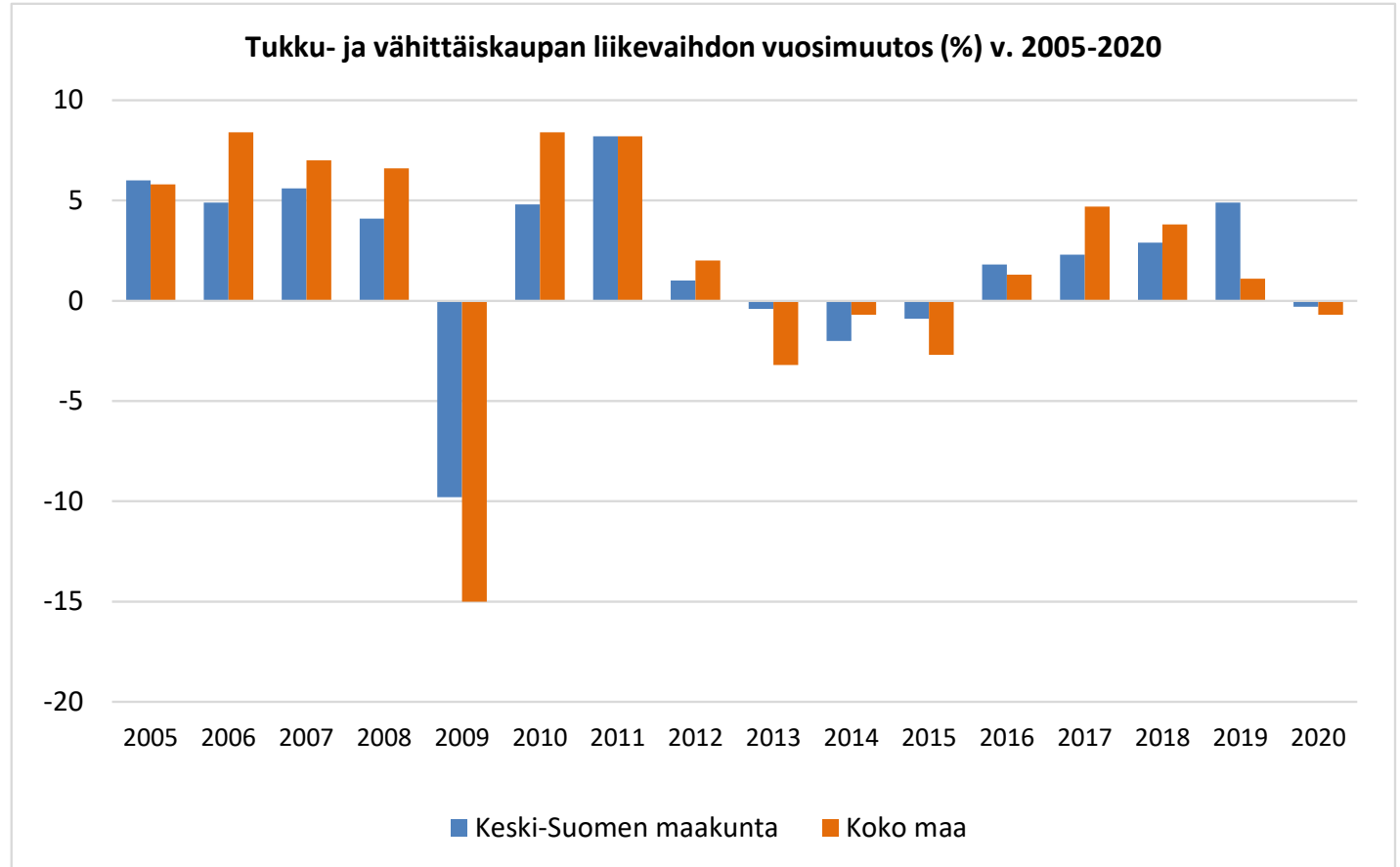
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihto

Tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihto pysytteli edellisvuoden lukemissa vuonna 2020. Kovin isku kaupan alalla koettiin koronan ensimmäisessä aallossa keväällä. Korona vaikutti alaan hyvin vaihtelevasti. Toisaalta se vauhditti elektroniikan, rautakaupan ja päivittäistavaroiden myyntiä jopa ennätyskellisesti, mutta samaan aikaan monet erikoiskaupan alat kärsivät.

Korona kiihdytti kaupan murrosta, erityisesti verkkokaupan kasvuna ja muutoksina kulutuskäyttäytymisessä.

	Keski-Suomi	Koko maa
2018	2,9 %	3,8 %
2019	4,9 %	1,1 %
2020	-0,3 %	-0,7 %

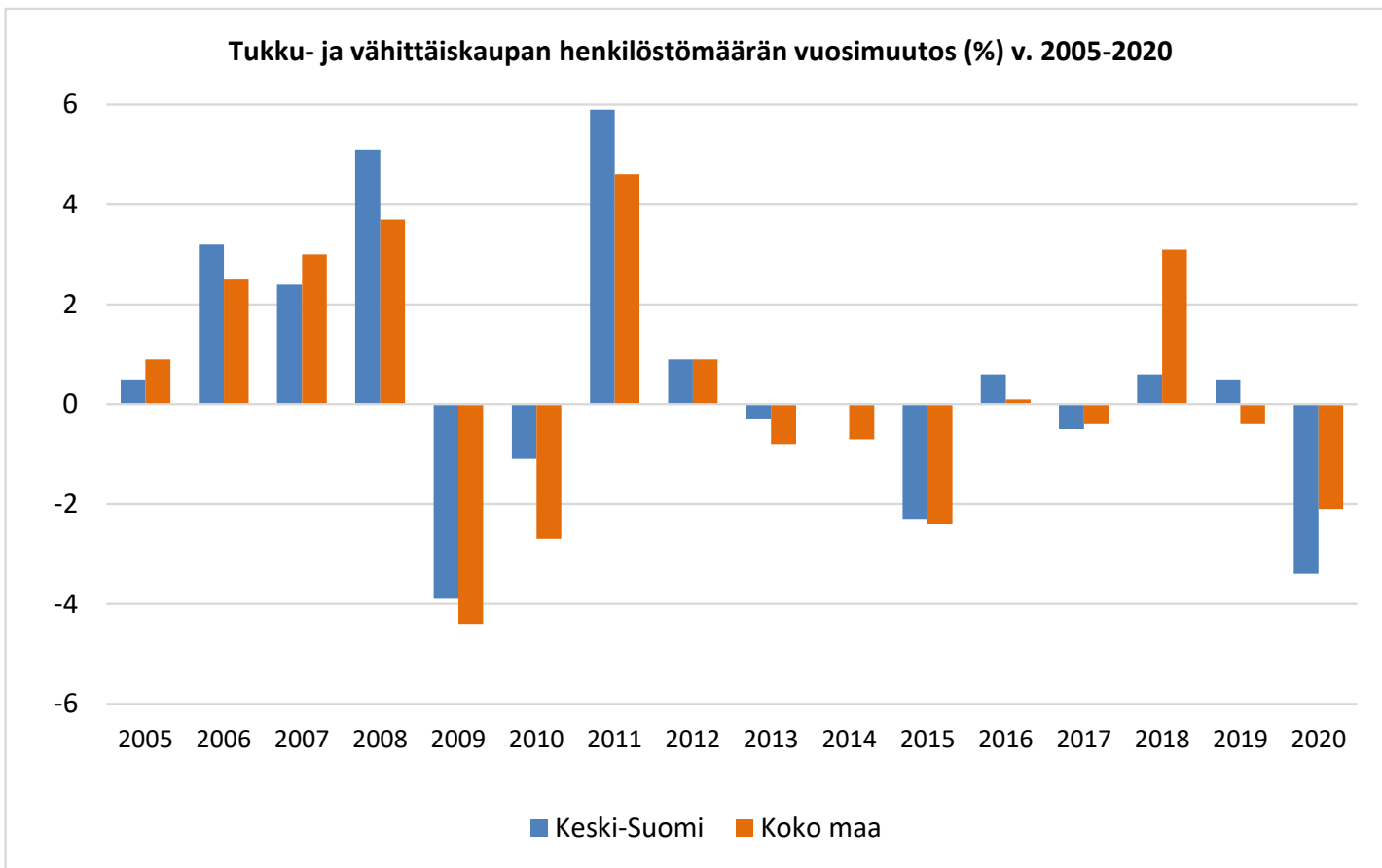

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Tukku- ja vähittäiskaupan henkilöstömäärä

Koronan negatiiviset vaikutukset näkyivät selvästi kaupan alan henkilöstömäärässä. Keski-Suomessa henkilöstömäärä supistui koko maata enemmän.

	Keski-Suomi	Koko maa
2018	0,6 %	3,1 %
2019	0,5 %	-0,4 %
2020	-3,4 %	-2,1 %

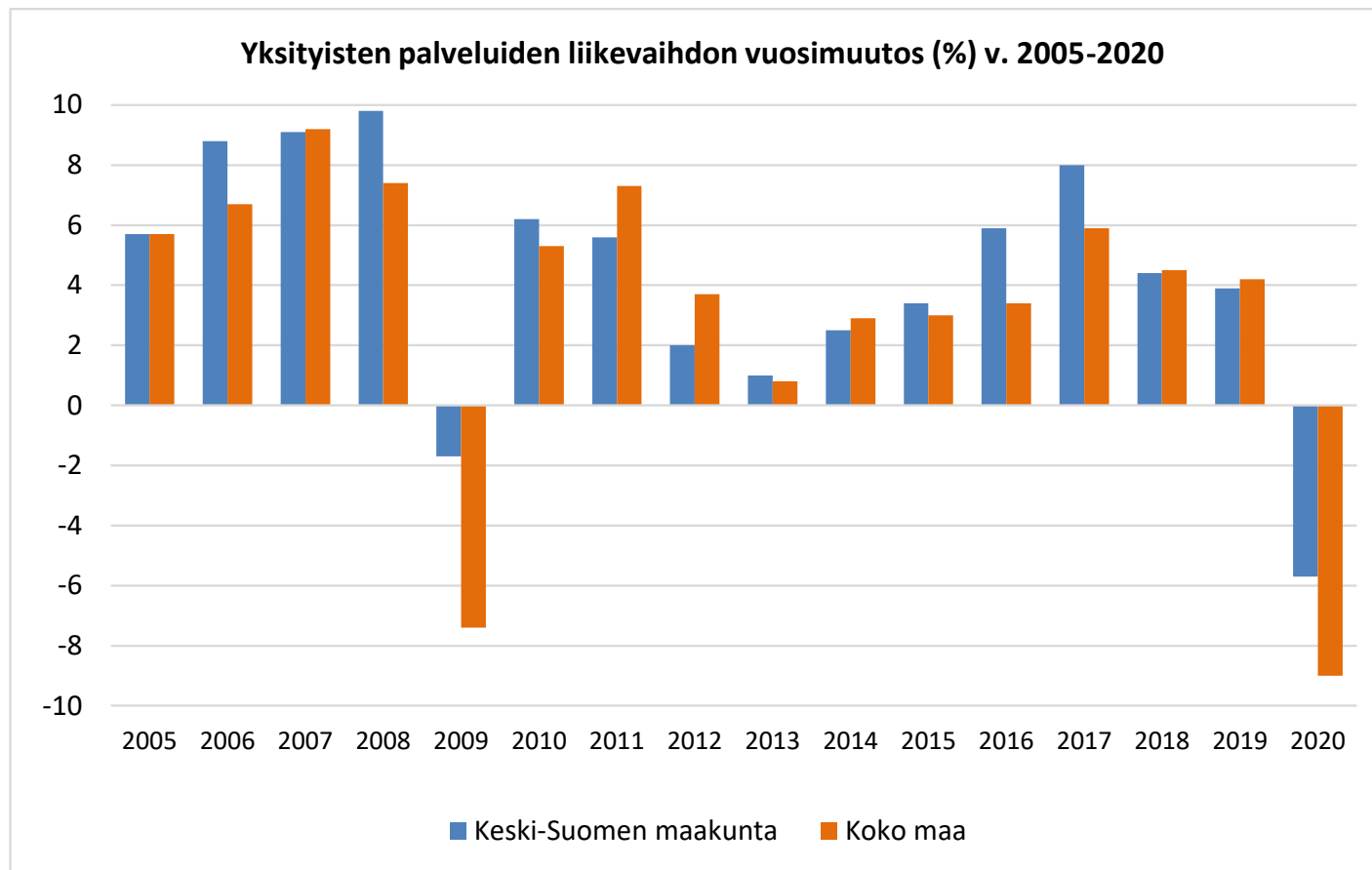

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yksityisten palvelualojen liikevaihto

Finanssikriisissä teollisuuden liikevaihto romahti, korona puolestaan iski voimakkaimmin palveluihin. Keski-Suomessa yksityisten palvelualojen yritysten liikevaihto väheni merkittävästi, mutta kuitenkin koko maata vähemmän vuonna 2020. Koronavuotta edelsi 10 vuotta kestänyt palvelualojen kasvu.

	Keski-Suomi	Koko maa
2018	4,4 %	4,5 %
2019	3,9 %	4,2 %
2020	-5,7 %	-9,0 %

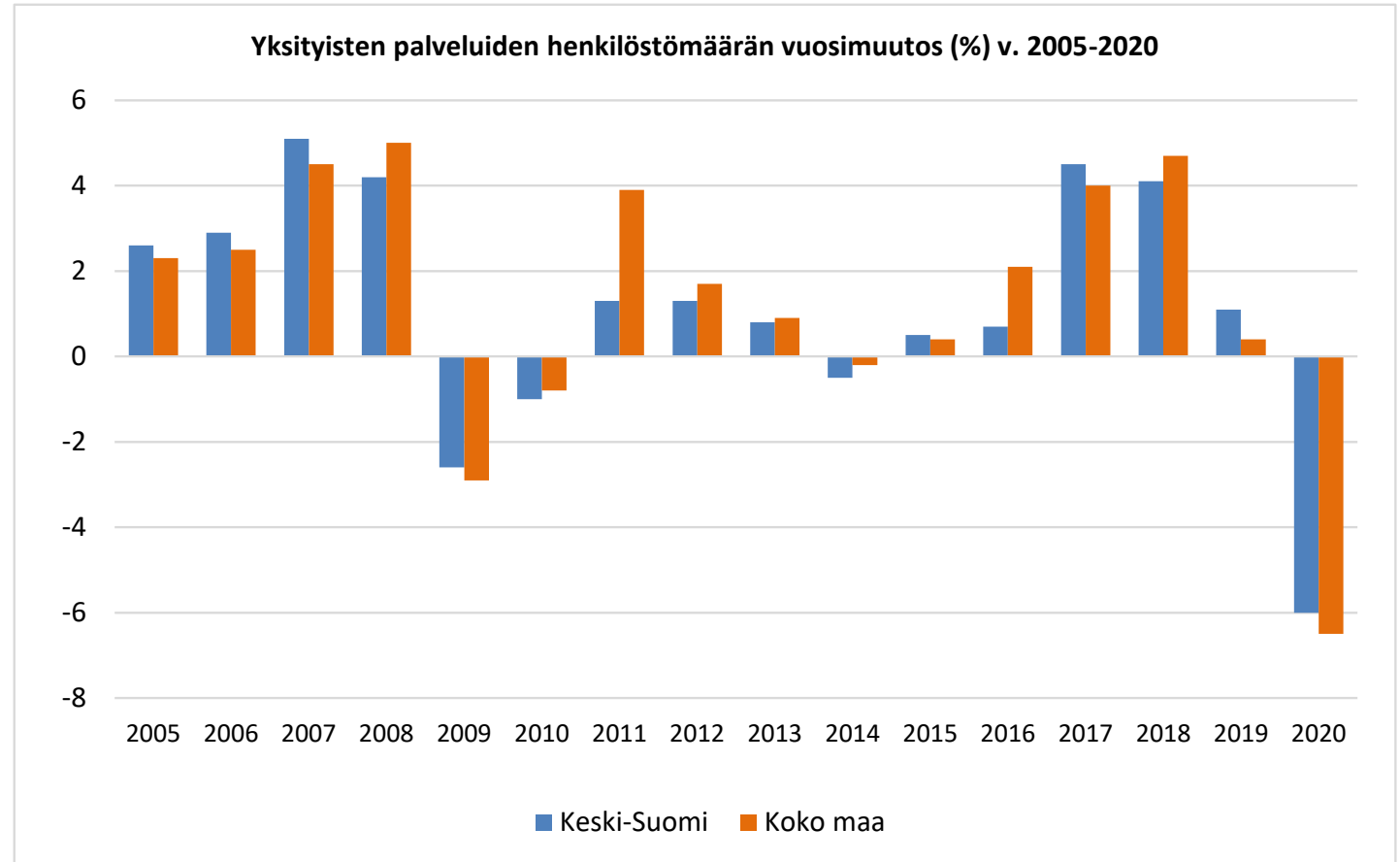
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Yksityisiin palveluihin sisältyy Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta; Informaatio ja viestintä; Kiinteistöala; Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta; Taiteet, viihde ja virkistys; sekä Muu palvelutoiminta.

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yksityisten palvelualojen henkilöstömäärä

Yksityisten palvelualojen kohtaamat vaikeudet vuonna 2020 näkyivät henkilöstömäärän merkittävänä vähentymisenä, mikä oli Keski-Suomessa samalla tasolla kuin koko maassa. Yksityiset palvelualat ovat merkittävä työllistäjä maakunnassa, henkilöstömäärältään noin 25 000.

	Keski-Suomi	Koko maa
2018	4,1 %	4,7 %
2019	1,1 %	0,4 %
2020	-6,0 %	-6,5 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

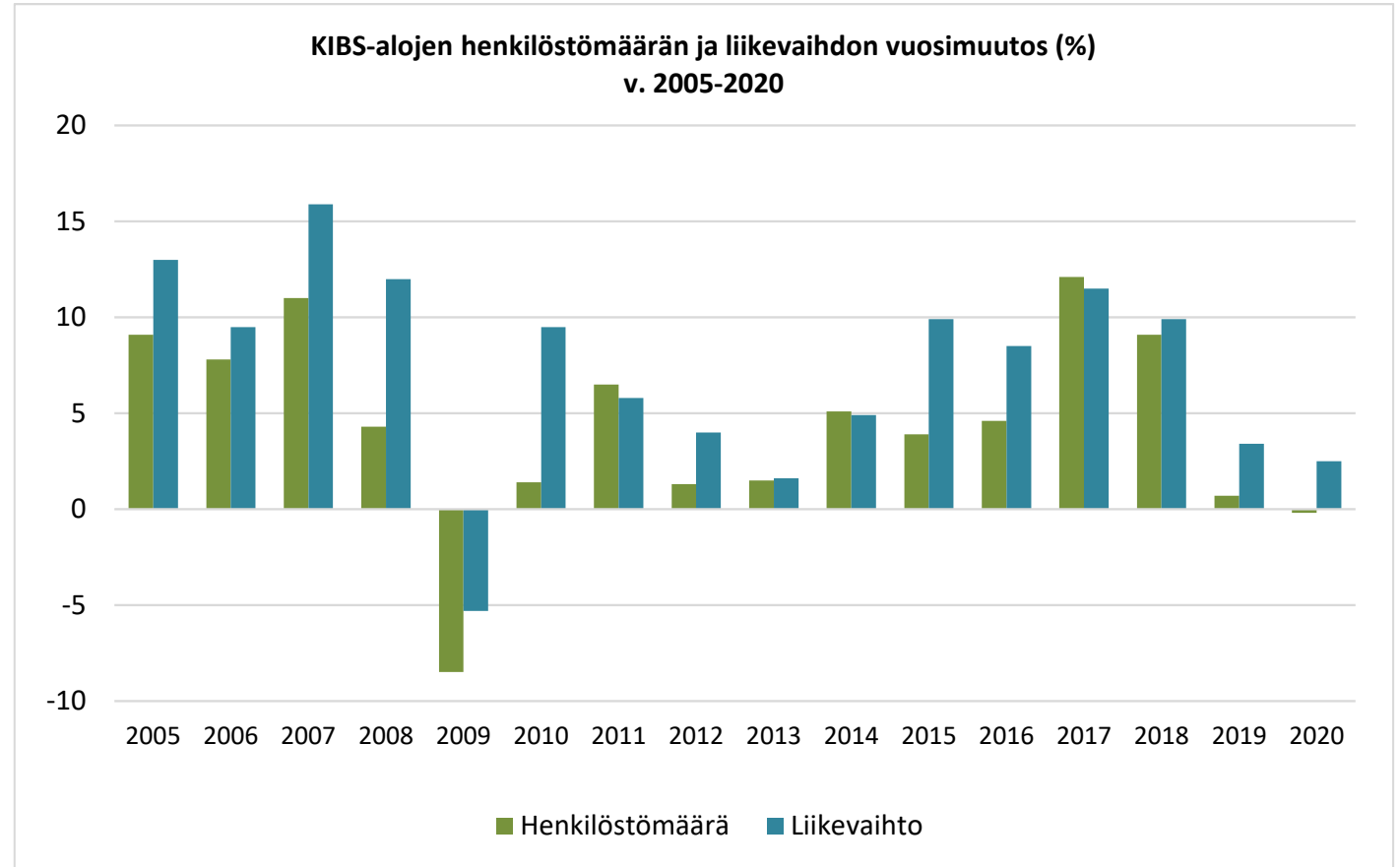

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Osaamisintensiiviset liike-elämän palvelut (KIBS)

KIBS-alat ovat kasvaneet vahvasti viime vuosina. Yritysten liikevaihto jatkoi maltillisessa kasvussa koronavuonnakin ja henkilöstömäärä pysyi ennallaan.

Korostuva innovaatio- ja tuottavuushakuisuus sekä tiedon hallinta ja tiedolla johtaminen pitävät osaltaan yllä kysyntää osaamisintensiivisille yrityspalveluille. Klusteriin sisältyviin henkilöstövuokraus-palveluihin vaikuttaa talouden yleinen piristyminen, ja mm. matkailun, kaupan ja rakentamisen alan kehitys.

	Henkilöstö	Liikevaihto
2018	9,1 %	9,9 %
2019	0,7 %	3,4 %
2020	-0,2 %	2,5 %

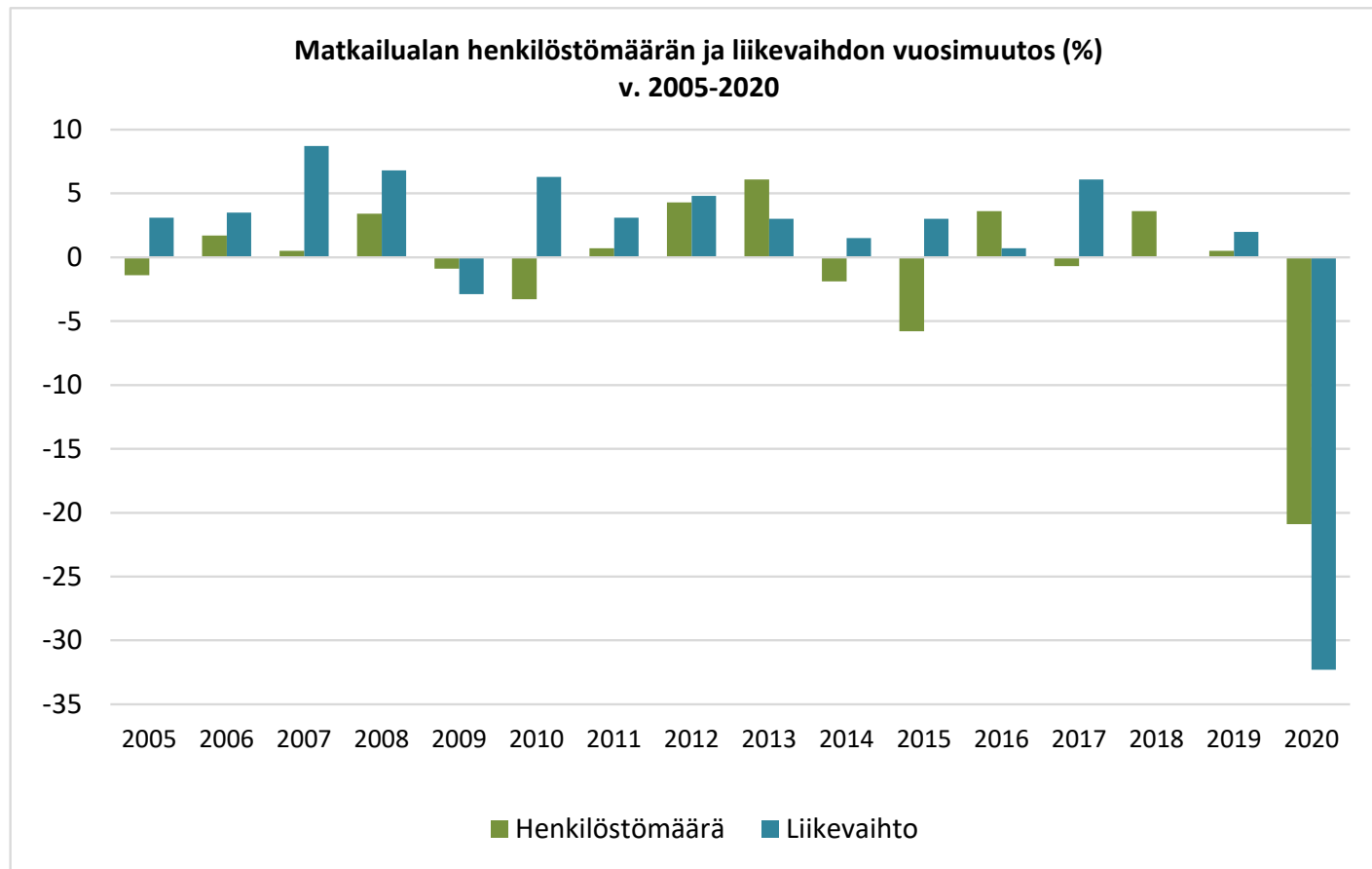

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Matkailuala

Totaalisesti hiljentynyt kansainvälinen matkailu ja liikematkailun vähäisyys ajoivat matkailualan liikevaihdon rajuun pudotukseen. Matkailuala törmäsi koronaan ensimmäisten joukossa maaliskuussa ja kehitys jatkui vahvasti miinusmerkkisenä koko vuoden. Keski-Suomessa liikevaihdosta hävisi kolmasosa ja henkilöstömäärää vähennettiin viidenneksellä.

	Henkilöstö	Liikevaihto
2018	3,6 %	0,0 %
2019	0,5 %	2,0 %
2020	-20,9 %	-32,3 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

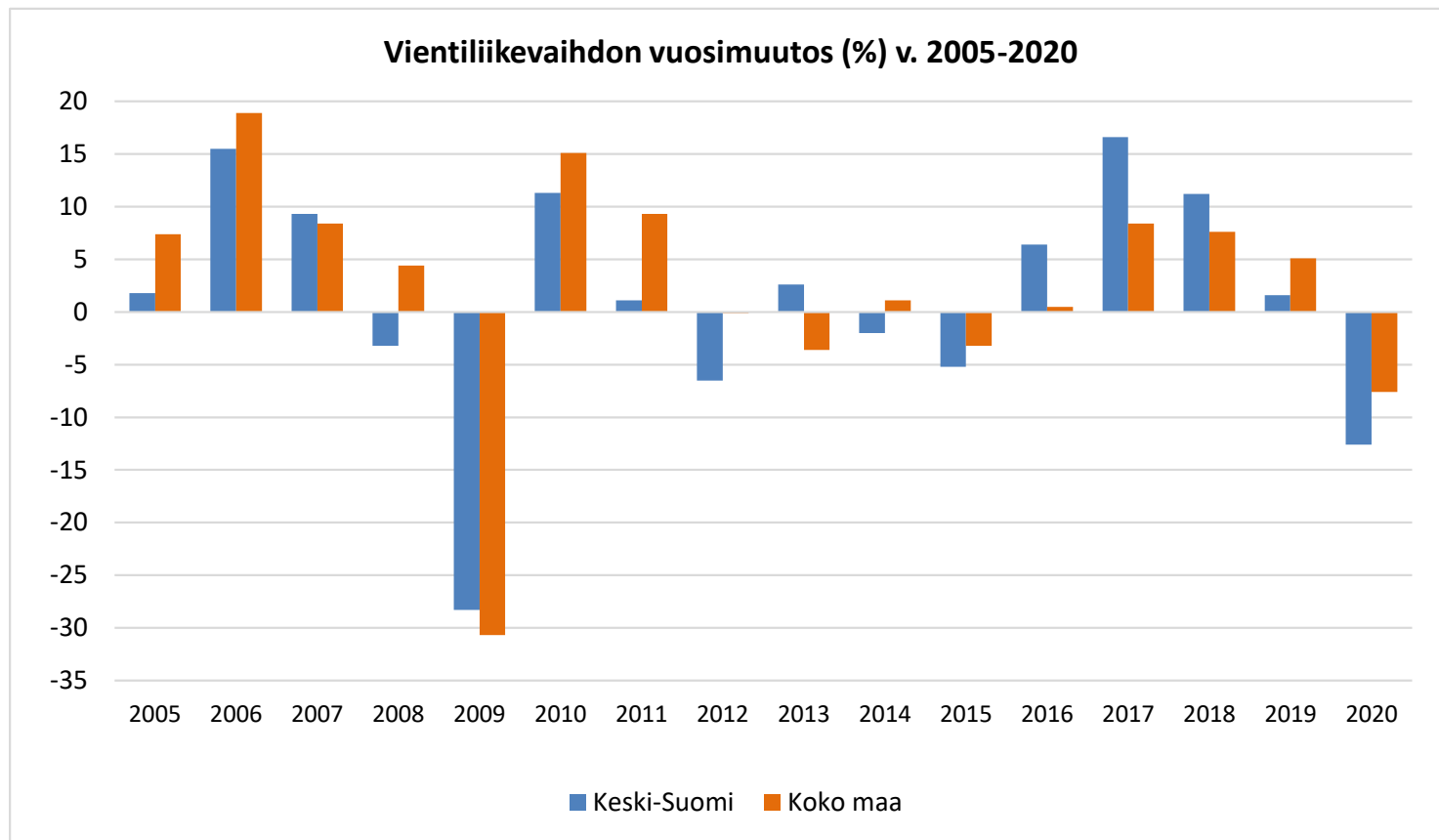
Matkailuklusteri sisältää linja-autojen tilausliikenteen ja sisävesiliikenteen; hotellit, lomamökkien vuokrauksen ym. majoituspalvelut; matkan järjestäjien toiminnan; esittävät taiteet; urheilu- ja liikuntakeskukset; sekä hivi- ja teemapuistot.

Viennin kehitys Keski-Suomessa vuosina 2005-2020

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Vientiliikevaihto

Maailmankaupan hiljeneminen näkyi viennissä. Vientiliikevaihto väheni Keski-Suomessa lähes 13 %, joka ylittää selvästi koko maan vähenemän. Erityisen heikkoja olivat vuoden 2020 toinen ja kolmas neljännes.

	Keski-Suomi	Koko maa
2018	11,2 %	7,6 %
2019	1,6 %	5,1 %
2020	-12,6 %	-7,6 %

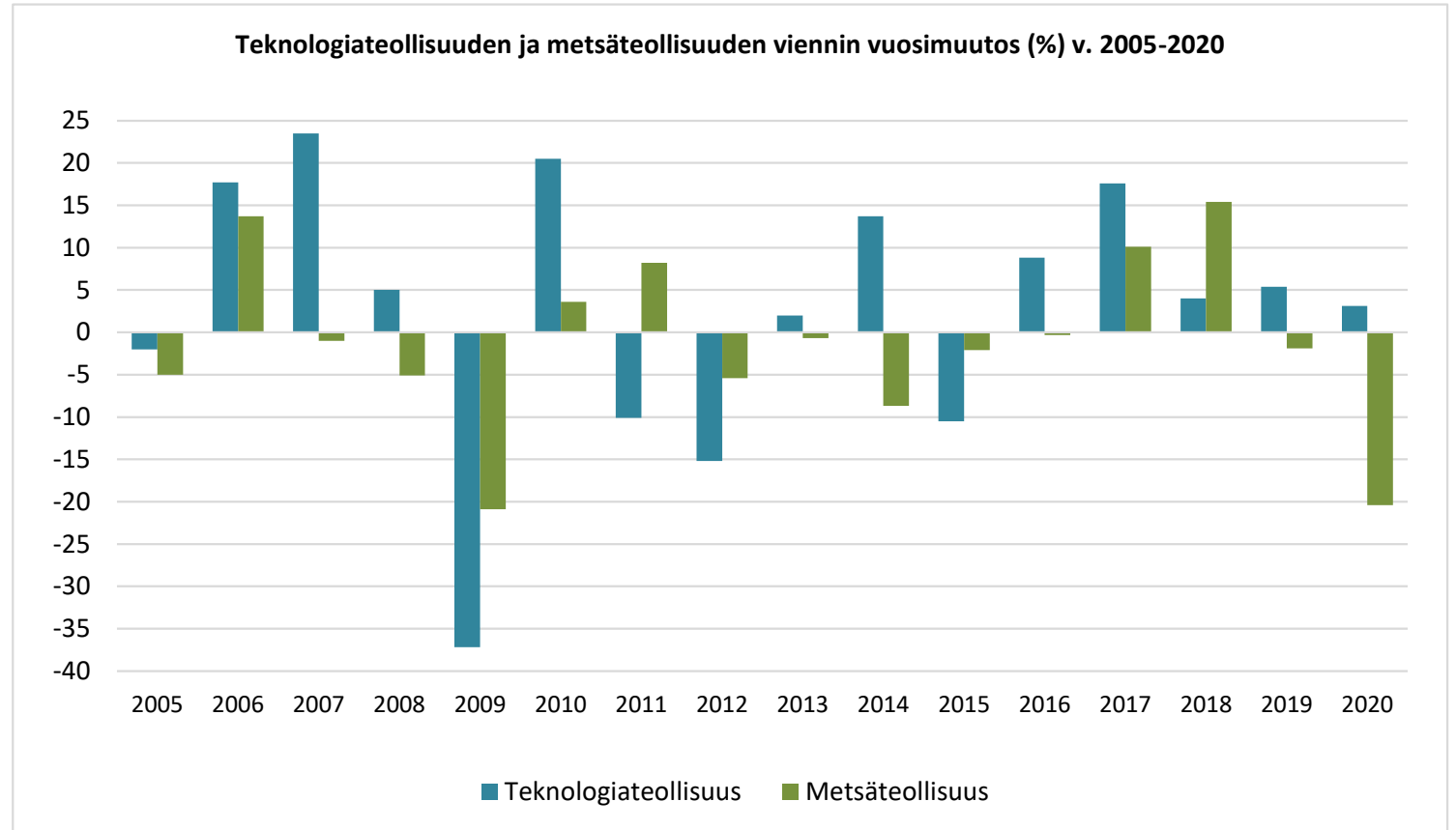
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Teknologia- ja metsäteollisuuden vienti

Keski-Suomessa teknologiateollisuusyritysten vienti kasvoi edellisvuodesta vuonna 2020. Mm. Valmet on kertonut jatkuvasti hyviä uutisia tilauskannastaan.

Metsäteollisuudessa vuosi 2020 oli raskas, kun vientiliikevaihto väheni viidenneksellä edellisvuodesta.

	Teknologia- teollisuus	Metsä- teollisuus
2018	4,0 %	15,4 %
2019	5,4 %	-1,9 %
2020	3,1 %	-20,4 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

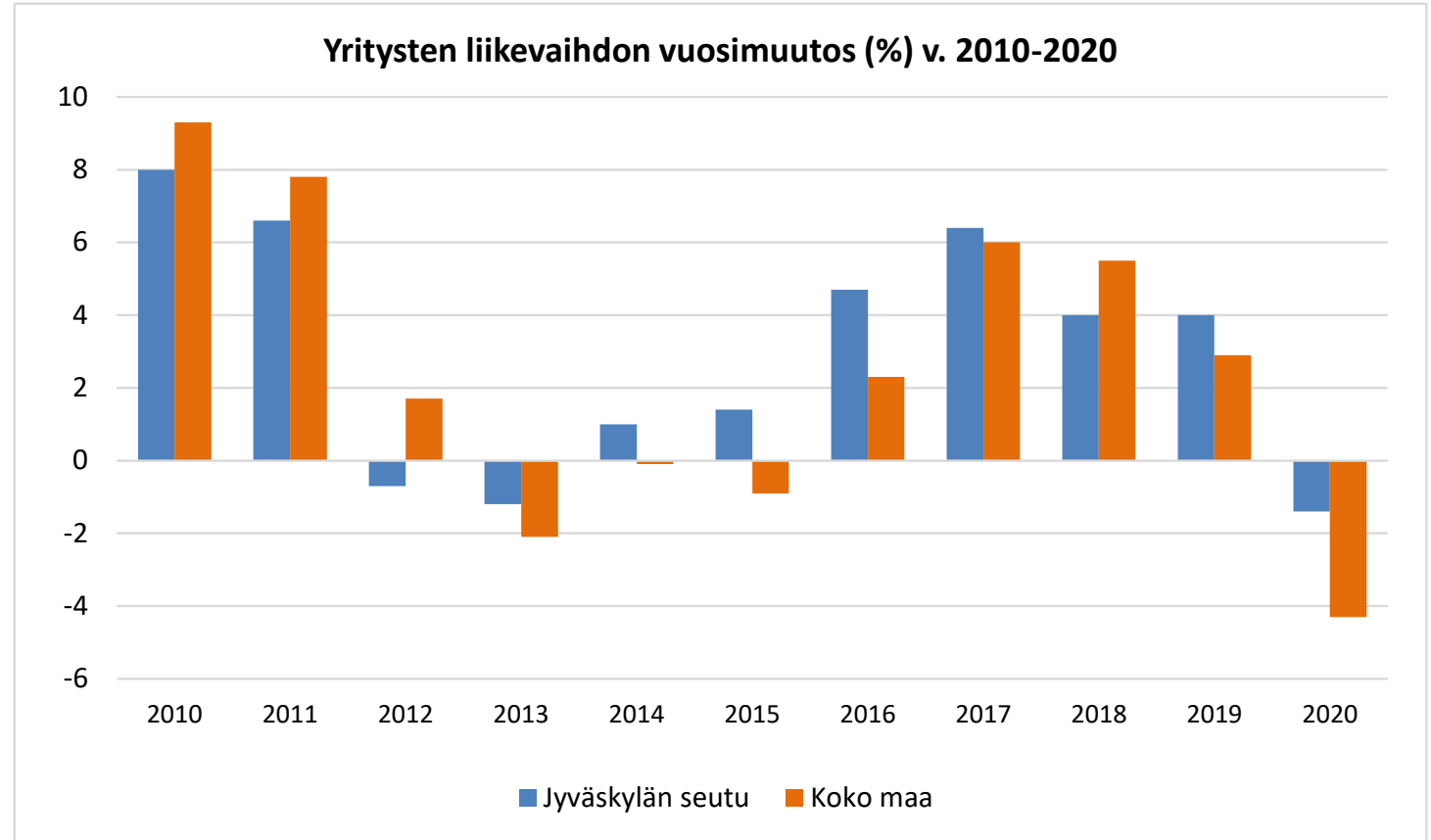
Yritysten liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys seuduilla vuosina 2010-2020

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten liikevaihto Jyväskylän seudulla

Jyväskylän seudulla yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kääntyi vain hienoiseen 1,4 %:n laskuun vuonna 2020. Yritysten liikevaihto supistui huomattavasti koko maata ja Keski-Suomea vähemmän. Tätä selittää erityisesti seudun teollisuusyritysten poikkeuksellisen hyvänä pysynyt liikevaihtokehitys (+4,3 %).

Tulevaisuuden näkymiä valaisevat mm. Spinnovan investointi uutiset ja Eteläportin yritysalueen kehittyminen.

	Jyväskylän seutu	Koko maa
2018	4,0 %	5,5 %
2019	4,0 %	2,9 %
2020	-1,4 %	-4,3 %

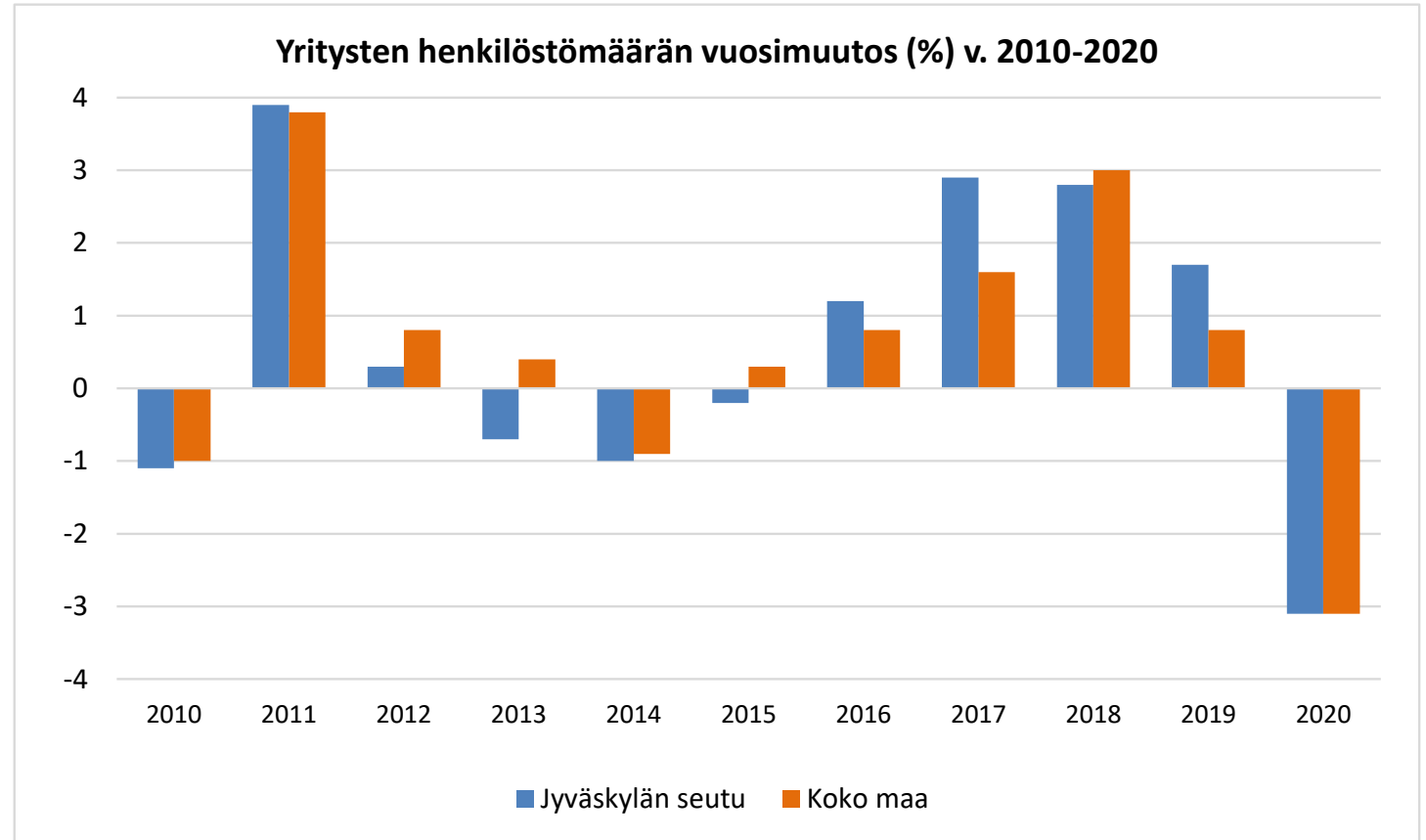

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten henkilöstömäärä Jyväskylän seudulla

Yritysten henkilöstömäärä väheni Jyväskylän seudulla koko maan tahdissa vuonna 2020. Samalla edellisvuosien suotuisa työllisyyskehitys päättyi. Suurimmat vähennykset koettiin rakentamisen alalla sekä yksityisissä palveluissa.

	Jyväskylän seutu	Koko maa
2018	2,8 %	3,0 %
2019	1,7 %	0,8 %
2020	-3,1 %	-3,1 %

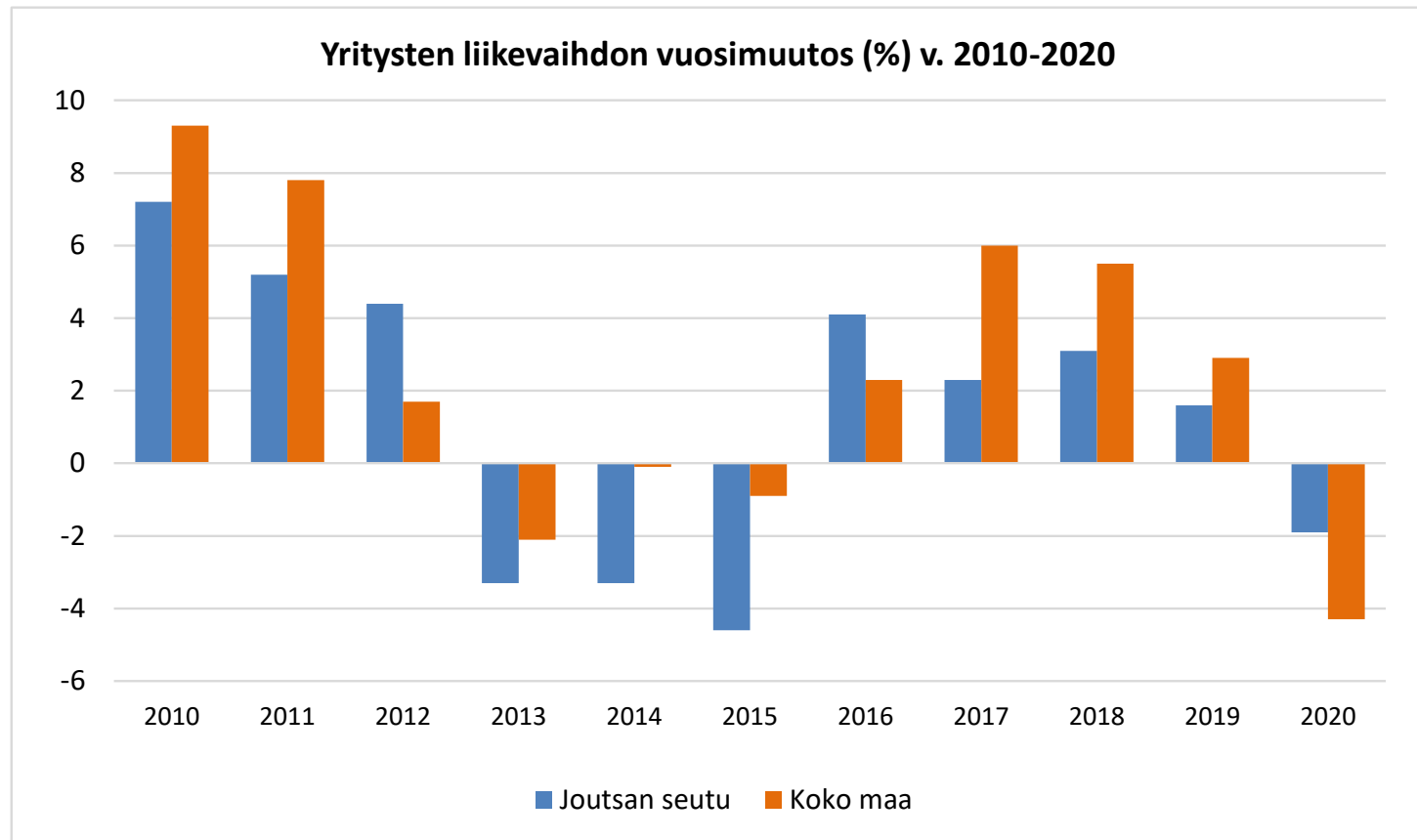
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten liikevaihto Joutsan seudulla

Joutsan seudulla yritysten liikevaihto laski koko maata ja Keski-Suomea vähemmän vuonna 2020.

	Joutsan seutu	Koko maa
2018	3,1 %	5,5 %
2019	1,6 %	2,9 %
2020	-1,9 %	-4,3 %

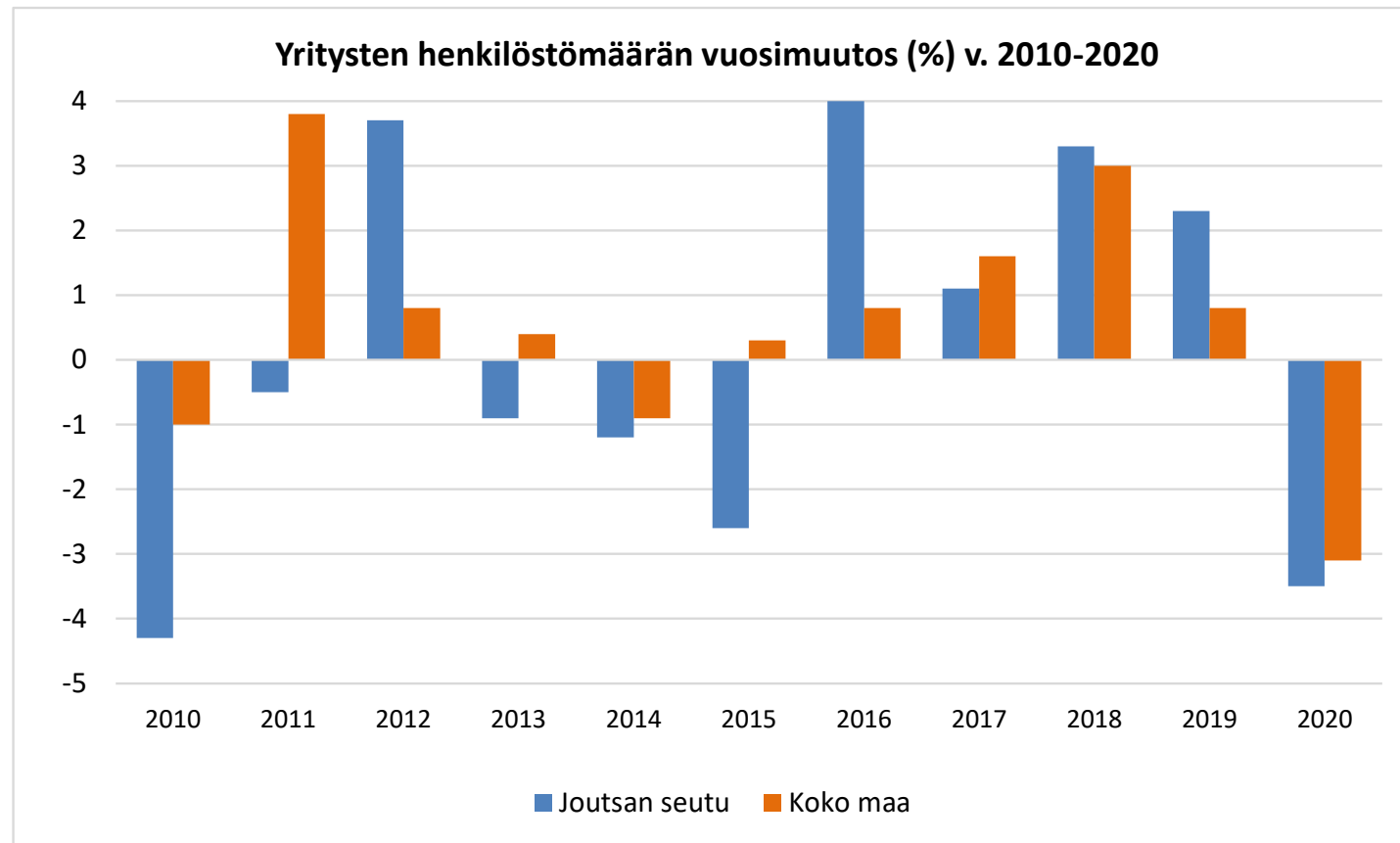

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten henkilöstömäärä Joutsan seudulla

Reippaiden kasvuvuosien jälkeen Joutsan seudun yritykset vähensivät henkilöstöään vuonna 2020.

	Joutsan seutu	Koko maa
2018	3,3 %	3,0 %
2019	2,3 %	0,8 %
2020	-3,5 %	-3,1 %

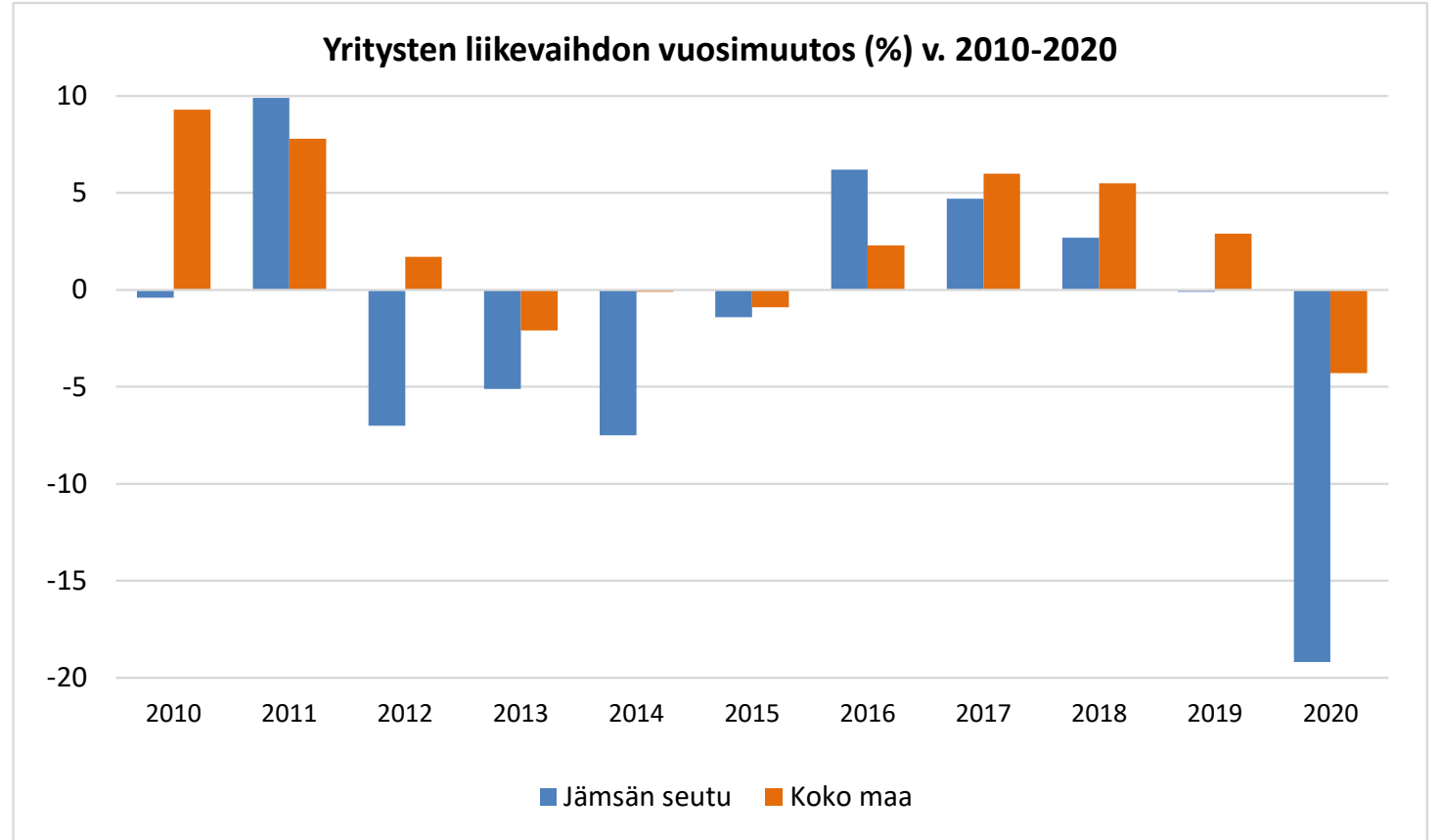
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten liikevaihto Jämsän seudulla

Jämsän seudulla yritysten liikevaihto romahti koronavuonna. Tässä heijastuu metsäteollisuuden vaikeudet (-22 %) ja matkailuliiketoiminnan hiipuminen (-32 %).

Jämsä tavoittelee Kaipolaan lopetetun paperitehtaan tiloihin mm. bio- ja kiertotalouden liiketoimintaa. Tässä onnistumisella on merkittävä vaikutus seudun tulevaisuuden näkymiin.

	Jämsän seutu	Koko maa
2018	2,7 %	5,5 %
2019	-0,1 %	2,9 %
2020	-19,2 %	-4,3 %

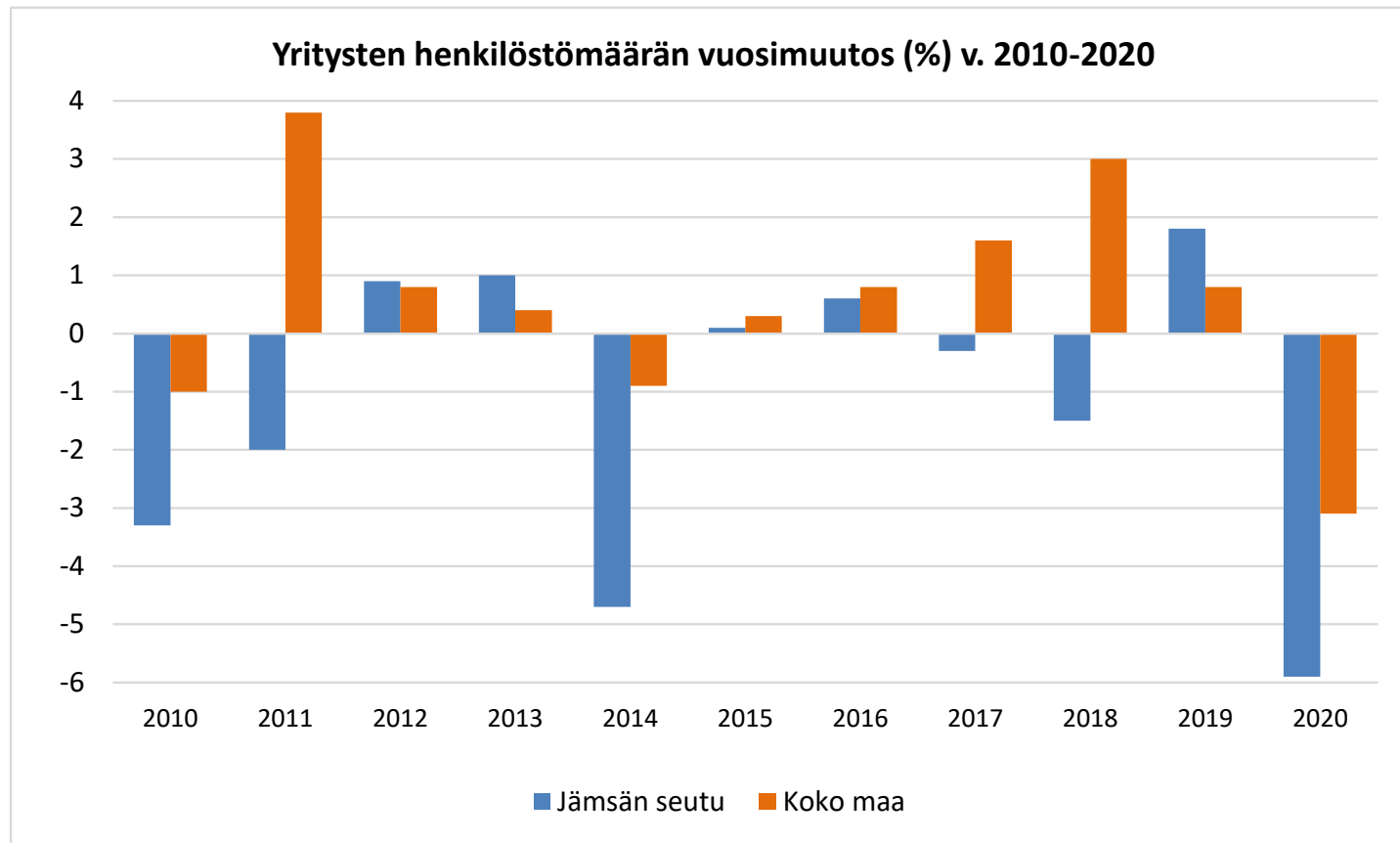

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten henkilöstömäärä Jämsän seudulla

Jämsän seudun yritysten henkilöstömäärä väheni selvästi koko maata enemmän. Mm. majoitus- ja ravitsemistoiminnassa vähennys oli suurta.

	Jämsän seutu	Koko maa
2018	-1,5 %	3,0 %
2019	1,8 %	0,8 %
2020	-5,9 %	-3,1 %

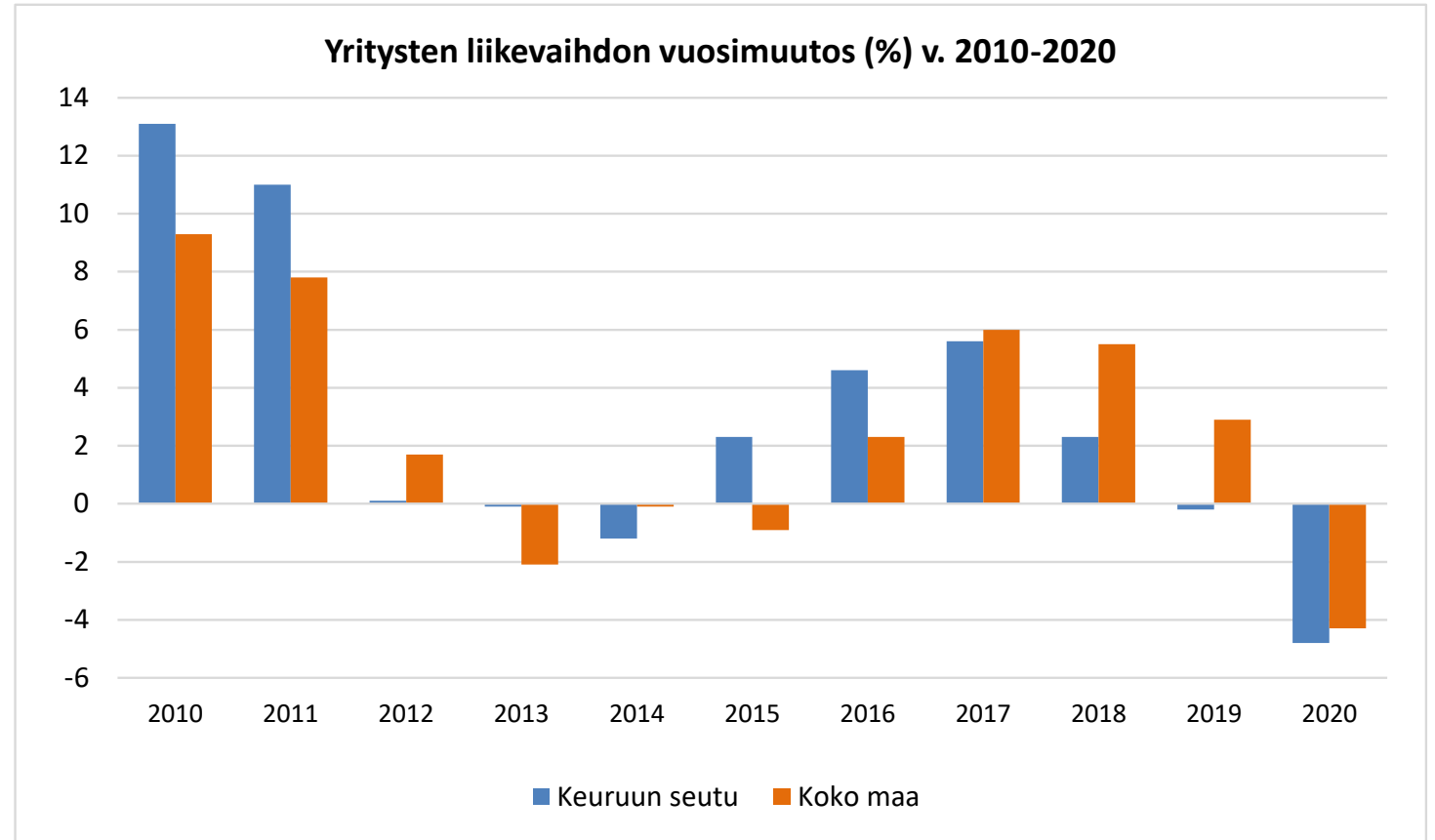

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten liikevaihto Keuruun seudulla

Keuruun seudulla yritysten liikevaihdot vähenivät lähes samalla tahdilla kuin koko maassa.

	Keuruun seutu	Koko maa
2018	2,3 %	5,5 %
2019	-0,2 %	2,9 %
2020	-4,8 %	-4,3 %

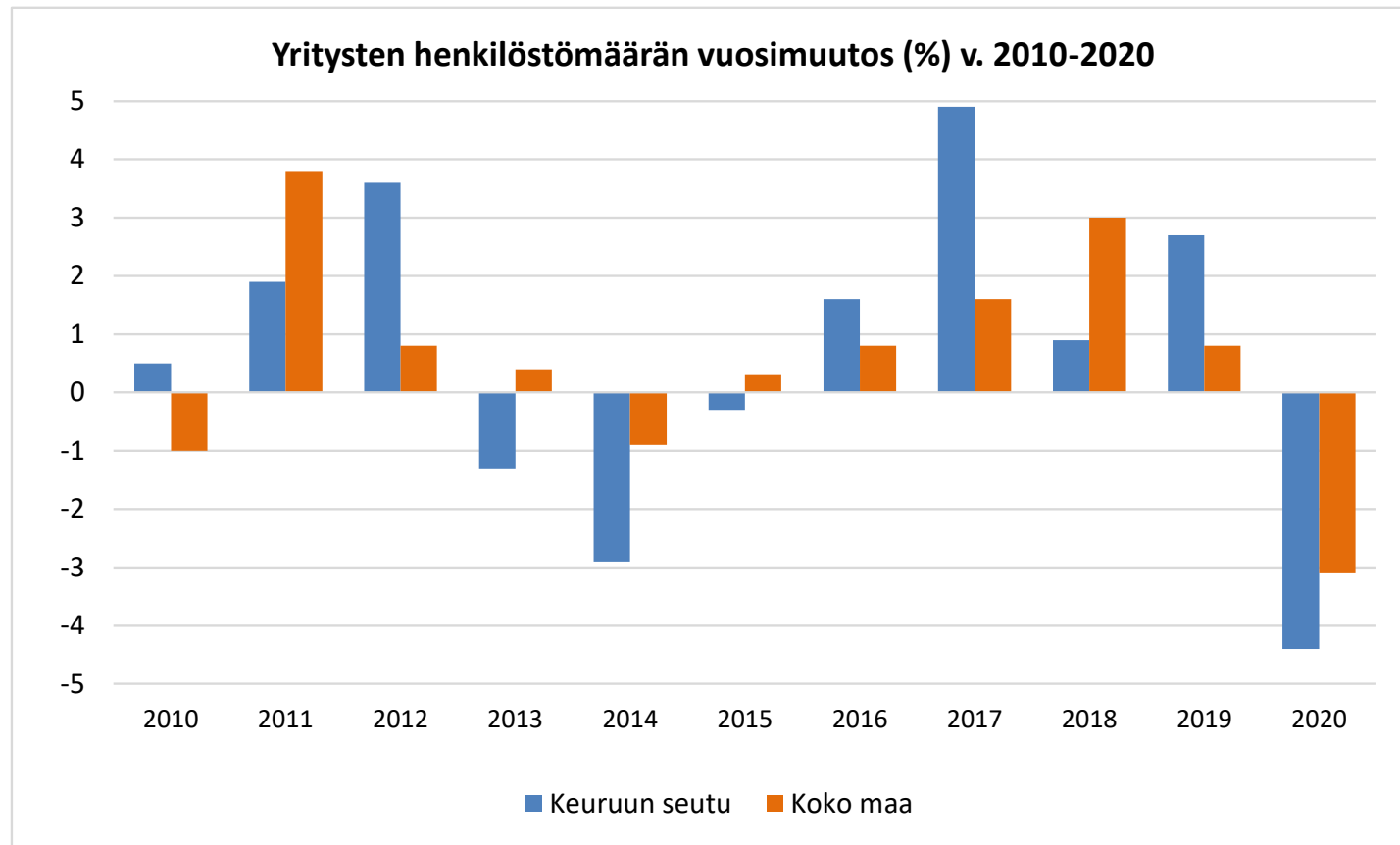

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten henkilöstömäärä Keuruun seudulla

Yritysten henkilöstömäärä Keuruun seudulla laski koronavuonna hieman koko maata ja Keski-Suomea enemmän. Samalla hyvä työllisyyskehitys pysähtyi.

	Keuruun seutu	Koko maa
2018	0,9 %	3,0 %
2019	2,7 %	0,8 %
2020	-4,4 %	-3,1 %

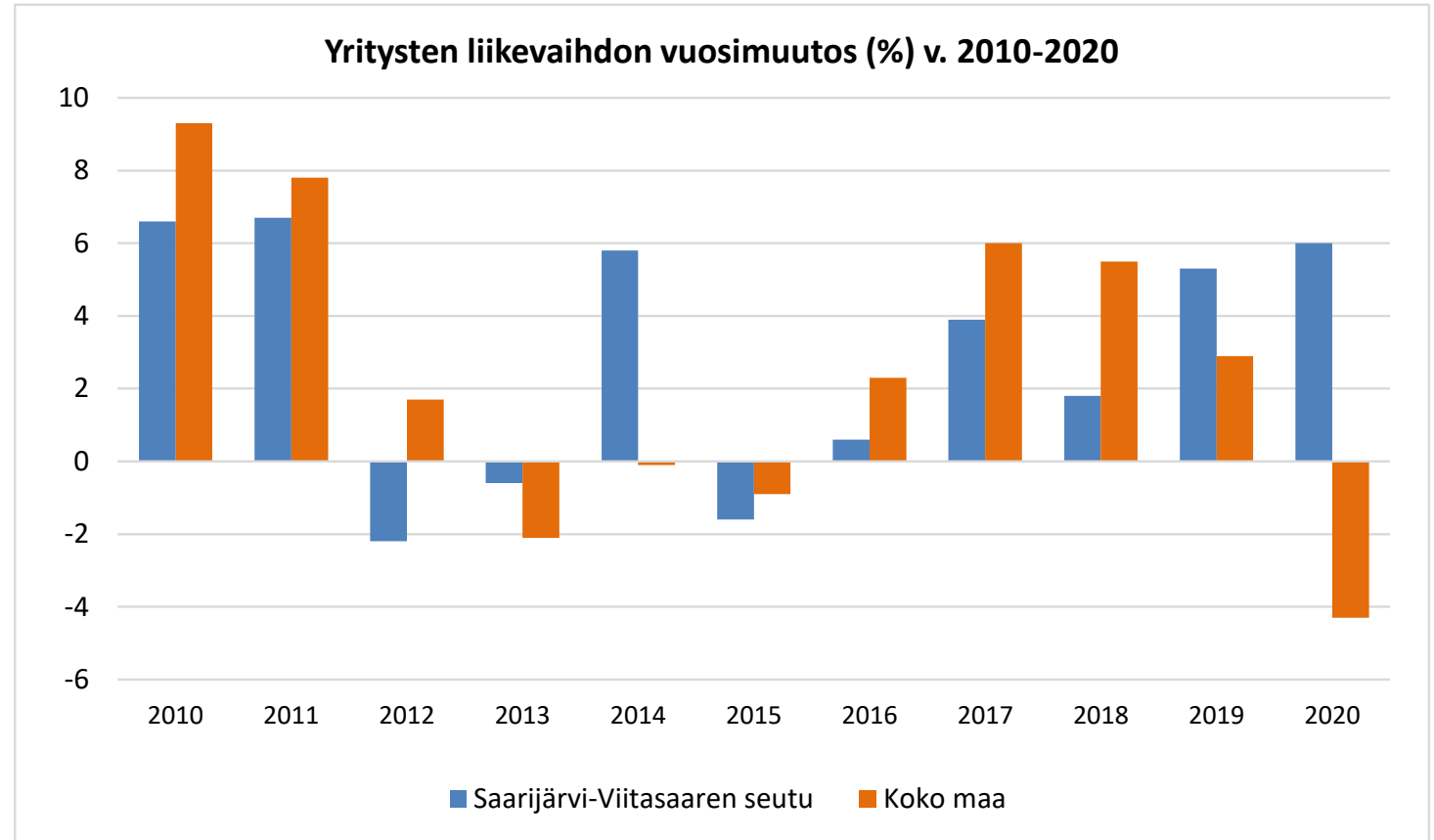
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten liikevaihto Saarijärvi-Viitasaaren seudulla

Saarijärvi-Viitasaaren seutu yllätti ja yritysten liikevaihto kasvoi koronavuonna peräti 6 %. Tätä suurempaan kasvuun on ylletty seudulla viimeksi vuonna 2011.

Kasvua selittää seudun toimialarakenne ja tiettyjen mm. rakennustuoteteollisuuden yritysten hyvä kehitys. Tuulivoimainvestointien kasvu on siivittänyt pihtiputaalaisen Keski-Suomen Betonirakenne Oy:n menestystä. Myös karstulalaisella Honkarakenteella oli vahva vuosi.

	Saarijärvi-Viitasaari	Koko maa
2018	1,8 %	5,5 %
2019	5,3 %	2,9 %
2020	6,0 %	-4,3 %

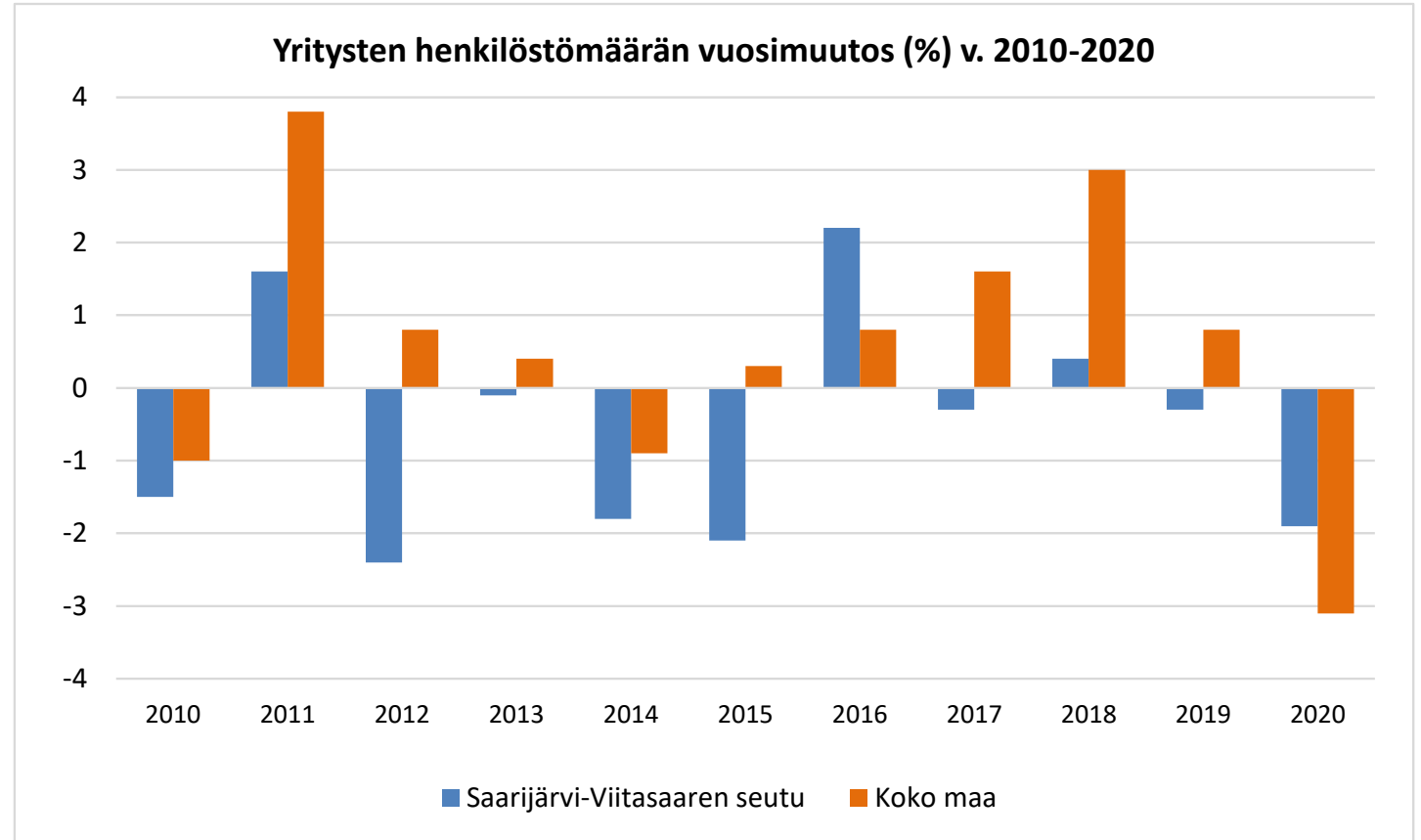

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten henkilöstömäärä Saarijärvi-Viitasaaren seudulla

Huolimatta Saarijärvi-Viitasaaren seudun yritysten liikevaihtojen poikkeuksellisesta kasvusta, henkilöstömäärä väheni koronavuonna, joskin koko maata ja Keski-Suomea maltillisemmin.

	Saarijärvi-Viitasaari	Koko maa
2018	0,4 %	3,0 %
2019	-0,3 %	0,8 %
2020	-1,9 %	-3,1 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

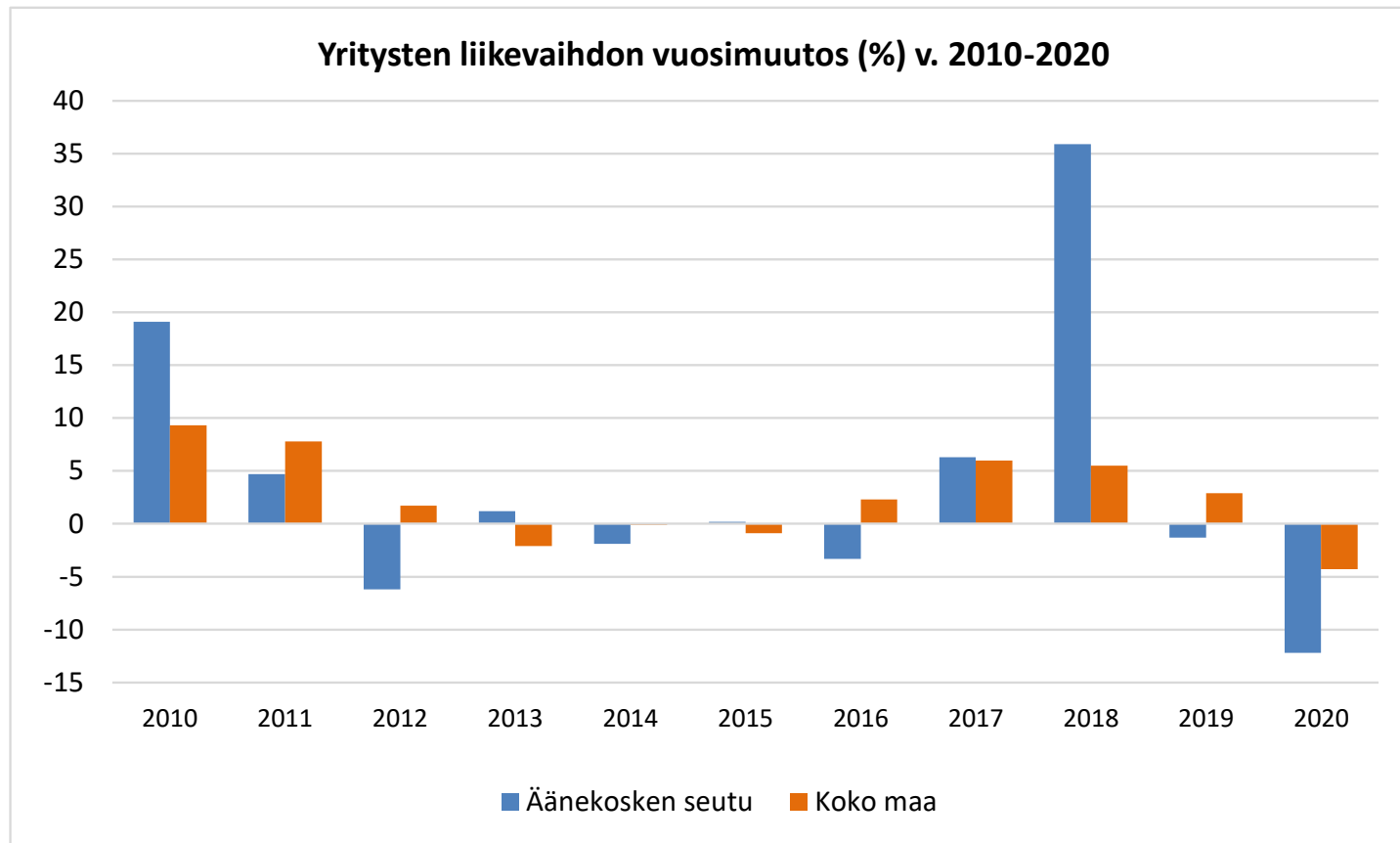

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten liikevaihto Äänekosken seudulla

Äänekosken seudun yritysten liikevaihto oli laskussa vuonna 2020. Metsäteollisuuden heikko vuosi näkyi myös Äänekoskella, joskin teollisuus piristyi huomattavasti vuoden loppua kohden. Laskua selittävät myös rakentamisen alan heikko loppuvuosi sekä yksityisten palvelualojen liikevaihdon hiipuminen.

Myönteistä tulevaisuuden näkymää vauhdittavat teollisuuden uutiset useista investoinneista ja uusista avauksista Äänekoskelle.

	Äänekosken seutu	Koko maa
2018	35,9 %	5,5 %
2019	-1,3 %	2,9 %
2020	-12,2 %	-4,3 %

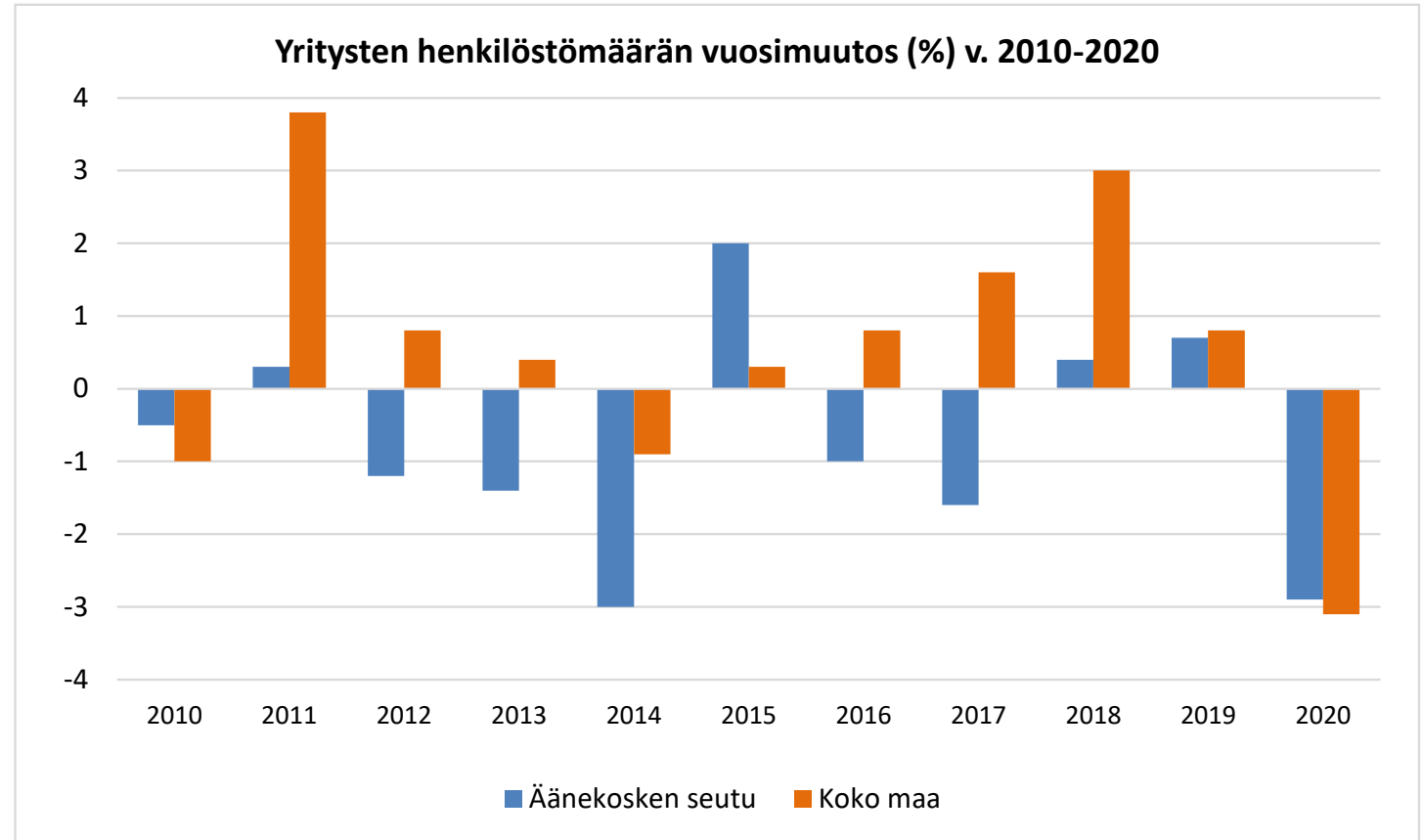

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana II/2021: Yritysten henkilöstömäärä Äänekosken seudulla

Henkilöstöään Äänekosken seudun yritykset vähensivät koko maan tahdissa. Vähennykset olivat suurimmat palveluissa ja rakentamisessa.

	Äänekosken seutu	Koko maa
2018	0,4 %	3,0 %
2019	0,7 %	0,8 %
2020	-2,9 %	-3,1 %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Lisätietoja Keski-Suomen Aikajanasta:

Kirsi Mukkala, Keski-Suomen liitto
kirsi.mukkala@keskisuomi.fi